PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 826 PENKTADIENIS, RUGPIŪCIO (AUGUST) 8, 1947, TORONTO, ONTARIO METAI XVI

JUNGTINĖS TAUTOS RAGINA OLANDUS IR INDONEZUS SULAIKYTI SAVO KARA

Anglija, Francija ir Belgija -- Susilaikė

LAKE SUCCESS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba 8 savo narių balsais atsišaukė į Olandiją ir Indoneziją, kad "tuojau sustabdytų karo veiksmus ir spręstų savo ginčus per tarpininkaujamas derybas arba kitais taikiais keliais". Nuo balsavimo susilaikė Anglijos, Francijos ir Belgijos atstovai.

Sovietų delegatas Andrius Gromyko siūlė, kad olandų ir indonezų kariuomenė ir valdininkai pasitrauktų atgal iki tų pačių pozicijų, kur vieni ir kiti buvo pirma, negu olandai pradėjo šį karą prieš Indonezijos respubliką. Amerikos atstovas Herschelis Johnsonas ir Olandijos ambasadorius van Kleffens smerkė Gromyko pasiūlymą. Johnsonas pasakojo, kad jei olandai pasitrauktų iš savo užimtų vietų, girdi, ten įvyktų "betvarkė ir sumišimai".

Už Gromyko pasiūlymą balsavo tik jis pats ir Lenkijos delegatas. Nuo balsavimo susilaikė visi 9 kiti Saugumo Tarybos nariai. Taip sovietinis pasiūlymas ir nupuolė.

Amerikos delegatas įpiršo tarybai švelnesnę olandam rezoliuciją, negu siūlė Australijos atstovas. Kiekvienas rezoliucijos paragrafas buvo atskirai balsuojamas. Gromyko balsavo prieš tą amerikinės rezoliucijos punktą, kuris kalba taip, būk indonezai esą lygiai atsakingi už taikos ardymą, kaip ir olandai. Gromyko, tačiau, rėmė kitus paragrafus, kurie šaukė olandus ir indonezus sustabdyti karo veiksmus ir ramiais būdais taikytis.

Amerika pasisiūlė tarpininkauti. Olandų ambasadorius van Kleffens šnekėjo, būk tai esąs tiktai "policinis veiksmas", o ne karas iš olandų pusės. Jisai sakė, kad olandai tikisi "greitai sutvarkyti" indonezus; tuomet, girdi, bus galima pradėt taikos derybas su jais. Kleffens su savo šalininkais bandė sulaikyti Saugumo Tarybą nuo įsikišimo į tą karą; esą, užtektų Amerikos tarpininkavimo. Sovietų delegatas griežtai pasipriešino šiam bandymui apeiti Jungtinių Tautų organizaciją.

JANKIAI DIKTUOS GRAIKŲ MINISTRAM

ATĖNAI. — Dwight Griswold, Jungtinių Valstijų misijos galva, pareiškė laikraštininkams, kad Jungtinių Valstijų ekspertai, dirbą kartu su Graikijos ministeriais, ne vien patarimus duos, bet ir administratoriais bus.

Jungtinės Valstijos perleis Graikijai šešius patrulinius laivus, kad sustiprinti graikų vandens jėgas.

Jeigu britai pasitraukė visai, tai amerikiečiai bus vieni graikų šeimininkai.

Graikijoj britų armijos esą dar apie 16,000, kaip praneša partizanų šaltiniai.

JUGOSLAVIJA IR BULGARIJA SUDARĖ DRAUGIŠKĄ SUTARTĮ

SOFIJA. — Belgrade buvo Bulgarijos delegacija su premjeru Dimitrovu priešakyje ir sudarė naują draugiškų sutartį, kuri pagerins kultūrinius ir ekonominius ryšius tarp šių dviejų kraštų.

Pagal sutartį, Jugoslavija atsisako nuo reparacijų, kurios buvo priteistos Jugoslavijai iš Bulgarijos, viso $25,000,000.

ITALŲ SEIMAS UŽGYRĖ TAIKOS SUTARTĮ

ROMA. — Steigiamasis Italijos seimas užgyrė taikos sutartį su Jungtinėmis Valstijomis, Sovietų Sąjunga ir Francija. Už sutartį balsavo 262 atstovai, prieš — 68. Komunistai susilaikė nuo balsavimo.

Vadinamieji kairieji socialistai stojo už sutarties atmetimą. Premjeras de Gaspari, ragindamas užgirt sutartį, be kitko, pareiškė, kad jo valdžia nori santaikos tarp vakarinių valstybių ir Sovietų Sąjungos.

SSRS Reikalauja Teisių Sutarties Japonijai Išdirbime

MASKVA. — Sovietų Sąjunga priešinga tam, kad sutartį dėl Japonijos parašytų dviejų trečdalių balsų dauguma.

SSRS mano, kad turėtų būti susitarimas tarp keturių didžiųjų tuo reikalu.

Imant taip, kaip amerikiečiai siūlo, Jungtinės Valstijos galėtų pravaryti savo politiką visai nesiskaitydama su SSRS ir kitomis šalimis, kurios nesutinka su amerikiečių planais, nes jos gali visuomet sudaryti du trečdaliu savo pakalikių.

Australija irgi labai susirūpinusi amerikiečių planais dėl Japonijos, nes kaip Vokietija yra labai pavojinga Francijai, taip Japonija pavojinga Australijai.

DETROIT. — Valdiškoji Prekybos Komisija atrado, kad General Motors automobilių korporacija yra pelningiausia pasaulyje biznio įstaiga.

Tas atstiko ne 1930 metais. Tai scena iš įvykių kelios dienos atgal Santiago mieste Chilijoj. Policija, užpuolus bedarbių ir darbininkų demonstraciją, užmušė 6 demonstrantus. Ekonominio krizio požymiai pradeda rodytis visoje eilėje kraštų. Jungtinės Valstijos labai susirūpinusios tokio krizio artėjimu.

Britai Puldinėja Žydus, Šaudo, Padeginėja Žydų Krautuves, Įmones

BRITAI SUMAŽINS SAVO ARMIJAS

LONDON. — Britanijos valdžia, kad ir labai nenorėtų, yra priversta mažinti savo ginkluotas jėgas, kad padidinti produkciją ir tuo pačiu laiku sumažinti išlaidas.

Sakoma, kad atšaukus savo kariuomenę iš Graikijos, Italijos, Austrijos. Tuoj sumažinsianti ir Vokietijoj.

Paskola, kurią Britanija gavo Amerikoj, jau beigia semtis. Reikia rasti būdus, kaip pasidaryti daugiau jėgų. Geriausias būdas, tai eksportas. Už tai norima sumažinti armiją, o padidinti darbininkų skaičių.

Planuoja Statyti Fabrikus Žemėse

WASHINGTON. — Jungtinėse Valstijose yra tokių karštagalvių, kurie mano, kad Jungtinės Valstijos galėtų sunaikinti SSRS per vieną dieną, jeigu panaudotų atomines bombas. Bet yra ir pasimistų.

Armijos inžinieriai planuoja statyti požeminius fabrikus orlaiviams ir kitiems militariniams pabūklams statyti.

Be abejonės, pradžioje jie nori pastatyti tokius fabrikus požemyje dėl išbandymo, ar jie gali išsilaikyti prieš atomines ir kitokias bombas.

Jie taipgi planuoja statyti požeminius chemijos fabrikus.

Vienu žodžiu, amerikiečiai susirūpinę kaip pakišti po žeme visą industriją.

TEL AVIVAS. — Britų kareiviai ir policininkai paleido šūvių salves į taikingą laidotuvių demonstraciją, kurioje dalyvavo dešimtys tūkstančių žmonių. Sarvuočiai važiavo tiesiai į minias, 10 sužeistų.

Laidojamos buvo penkios pačių britų aukos, kurias nužudė diena anksčiau policija ir kareiviai šaudydami į civilius pracivius, krautuves, autobusus.

Britų siautimas prasidėjo po to, kai žydų teroristai, keršydami už pakorimą trijų žydų, pakorė du britų seržentus.

Jeruzalime įvyko susišaudymas tarp britų kareivių ir ginkluotų žydų.

Visoje Palestinoje didelis įsitempimas.

Britai suėmė daug žydų jaunimo vadų.

LONDON. — 700 antisemitų apdaužė 8 žydų įmones Manchesteryje.

Jau kelinta diena, kaip gaujos puldinėja žydų krautuves, įmones įvairiuose Anglijos miestuose.

Policija suėmė 40 asmenų Liverpoolyje, 20 Manchesteryje.

Liverpoolyje 1,000 asmenų siautė prieš žydus.

NEW YORK. — Žydai išteplioję svastikas ant anglų konsulatų New Yorke, Philadephijoj, Batlimore j, Chicagoj ir kitur.

LONDON. — Nors Britanijos valdžia paskelbė, kad vokiečiai belaisviai gali lankyti teatrus, restoranus ir važinėti, 140 teatrų visoje šalyje jau atsisakė juos įsileisti. To reikalavo veteranų organizacija.

7 FRANCŪZŲ KATALIKŲ KUNIGAI NUTEISTI UŽ DARBAVIMĄSI NACIAM

PARYŽIUS. — Francijos teismas nuteisė iki 18 mėnesių 7 katalikų kunigus, kurie kvislingavo naciams ir vienuolynuose slėpė nacių parašiutistus karo metu.

Nuteistieji kunigai, du iš jų jezuitai, bandė išvengti bausmės po viduramžiniu senovišku "prieglaudos neliečiamybės" įstatymu. Teismas jiems paaiškino, kad tas įstatymas buvo panaikintas jau 1675-tais metais.

Kanada Yra Davus Kitoms Valstybėms Nemažai Kredito

OTTAWA. — Kanados valdžia yra davusi nemažai kredito įvairiom valstybėms. Imant stambiąsias sumas, susidaro $1,944,000,000.

Štai tos valstybės, kuriom Kanada yra davusi kredito, ir sumos:

Anglijai $1,250,000,000; Francijai, $242,000,000; Olandijai, $125,000,000; Belgijai, $100,000,000; Kinijai, $60,000,000; Norvegijai, $30,000,000; Čekoslovakijai, $19,000,000; Olandų Indijai, $15,000,000; ir SSRS $3,000,000.

Didžiausia suma tenka Anglijai, kuri taipgi yra gavusi virš $3,000,000,000 iš Amerikos.

Tokiu būdu, Britanija yra gavusi labai daug kredito. Bet ji dar negali apgalėti savo sunkumų.

Olandai Turėję Britų, Amerikiečių Pritarimą

DIDŽIOS DARBININKŲ DEMONSTRACIJOS JAV VALDOMOJE KOREJOJE

SEOULAS. — Čia ir visoje Amerikos zonoje Korėjoje įvyko didingos kairiųjų Darbininkų Partijos demonstracijos, kuriose dalyvavo dešimtys ir šimtai tūkstančių žmonių. Pusane masiniame mitinge dalyvavo 35,000 korejiečių. Hadonge policija šovė į demonstrantus ir du nužudė.

Šanghajaus Policija Kovoja Prieš Armiją

SANGHAJUS. — Po susišaudymo, kuris įvyko tarp civilės miesto policijos ir specialės Čiango karinės policijos, civilė policija paskelbė streiką. Susišaudymas prasidėjo prie vieno teatro, kur kariniai policininkai sumušė du civilius policijos narius. Kadangi specialė karinė policija jau senai elgėsi brutališkai su civile policija, muštynės virto į susišaudymą, kurio paskoje 3 civiliai policininkai buvo užmušti.

Po kelių valandų civilė policija visame mieste paskelbė streiką ir gatvės liko be patrulių, susisiekimas buvo sustabdytas ir karinė policija pati nepajėgė miesto tvarkyti.

Lenkų Angliakasiai Pirmieji Europoje

VARŠAVA. — Lenkijos angliakasiai šiandien yra pirmieji Europoje — tuo tarpu, kai Britanijos angliakasiai atsilieka, tuo tarpu, kai Vokietijos Saaro angliakasiai ir kitų Pareinio sričių angliakasiams neduodama proga geriausiai dirbti. Lenkijos angliakasiai iškasa daugiau kiekvienas, negu bile kurios kitos šalies, gal išskyrus tarybines respublikas. Per metus Lenkija pristato ketvirtį milijono tonų anglies Britanijai, didėli kiekiai pristatomi Francūzijai ir nemažai Tarybų Sąjungai. Iš tų visų kraštų Lenkija gauna kaip atlyginimą mašinas, medvilnę ir kitokius produktus.

Lenkijos pramonės ministras Hilary Minc dabar randasi Paryžiuje, kur jis veda svarbias derybas dėl naujos prekybos sutarties tarp abiejų šalių. Pirmas sutarties punktas — anglis.

Vakarų Europos visi fabrikai šiandien beveik negalėtų operuoti, geležinkeliai sustotų, jei ne Lenkijos anglis.

LONDON. — Mohammed Ali, pusiau oficialis Indonezijos respublikos valdžios atstovas, pareiškė čionai, kad olandai užpuolė indonezus su britų ir amerikiečių pritarimu.

"Be Britanijos pagalbos", sako jis, "nei vienas olandų kareivis nebūtų galėjęs išsikelti ant Indonezijos žemės ir dabartinis žmogžudiškas užpuolimas ant mūsų gyvybių ir laisvių nebūtų buvęs galimas.

"Keli mėnesiai atgal, tiesioginiai įsikišus Britų užsienio reikalų ofisui, Amerikos valstybės departamentas sutiko palikti 53 Sherman tankus Batavijoj po to, kai buvo sutarta, kad jie turi būti ištraukti. Olandų reikmenų bazė yra ne Batavija, o Singaporas".

Indonezijos respublika buvus pasirengusi sutikti su visais olandų reikalavimais, išskyrus vieną. Indonezai nenorėjo sutikti, kad Indonezijos policija būtų sudaryta pusiau iš olandų ir indonezų.

Jis kaltina, kad olandų siekis yra sunaikinti respubliką ir paversti ją kolonija, kaip kad ji buvo pirm karo.

Sao Paulo Policija Šaudė Demonstrantų Minion, Nužudė 1-ną

RIO DE JANEIRO. — Sao Paulo policija praeitą penktadienį šaudė į didžias demonstrantų minias, kurios protestavo prieš transportacijos brangumą. Įniršę Sao Paulo gyventojai sunaikino 100 autobusų ir akmenimis apmėtė miesto savivaldybos rūmus.

Demonstracija buvo pravesta ne vien prieš transportacijos brangumą, bet ir prieš greit kylančią bendro pragyvenimo kainą.

Policija pravedė šimtus areštų ir pranešė, kad ji "turi padėtį po savo kontrole".

BRITAI KVIEČIA 4-RIŲ VICEMINISTR. TARIMĄSI

LONDONAS. — Britanija pakvietė Amerikos, Tarybų Sąjungos ir Francijos užsienio reikalų ministrų padėjėjus susirinkti spalio mėnesio pradžioje Londone pasitarimams. Tie pasitarimai galėtų prirengti geresnę dirvą keturių užsienio reikalų ministrų konferencijai, kuri čia prasidės lapkričio mėnesį. Kaip žinoma, ta konferencija bus tąsa Maskvoje nutrūkusios 4-rių konferencijos dėl Vokietijos taikos sutarties pasirašymo.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

KAPITALISTŲ UŽSISPYRIMAS

T. G. McManus, Kanados Jūrininkų Unijos sekretorius, pernai gavo pasiūlymą iš dviejų kompanijų, Canada Steamship Lines ir Colonial and Sarnia Steamship Companies, kad jis priimtų iš jų $100,000 kaip kyšį ir išduotų jūrininkų interesus. Liūdininku jis turi vieną teisėją, kuris tuomet buvo tarpininku tarp unijos ir laivų kompanijų. McManus įteikė National Labor Ralations Boardui skundą ant minėtų kompanijų už bandymą papirkinėti unijos vadus.

$100.000 yra didesnė suma, negu kad buvo skirtumas jūrininkų reikalavimuose nuo kompanijos sutikimo. Tas rodo, kad kompanijos pasirengusios išleisti daugiau kovai prieš darbininkus, negu kad mokėti darbininkams algomis ir tokiu būdu suteikti jiems žmoniškesnį gyvenimą. Jos sutinka geriau numesti tuos pinigus kokiems negarbingiems tikslams, negu kad mokėti darbininkams algomis ir tokiu būdu turėti pasitenkinusius darbininkus. Kompanijos išleidžia milijonus dolerių propagandai prieš darbininkus.

Išleisti pinigai algoms atneštų daug didesnę naudą pačioms kompanijoms. Darbininkai išleistų juos pirkdami sau baldus, maistą ir t. t. Tas pakeltų produkciją. Būtų daugiau pelno kompanijoms ir aukštesnės algos joms nesudarytų skylės išduose. Bet ne, jos geriau išmes kur kitur, bet ne savo darbininkams.

Tas ir yra priežastimi, kodėl nėra industrinės ramybės. Tas ir yra kaltininkas, kodėl įvyksta streikai. Darbininkas verste verčiamas kovoti, kadangi jo samdytojas elgiasi kaip priešas. Jo samdytojas nerodo noro matyti jį sotų ir apsirengusį. Jis geriau išleis milijonus kovai prieš jį, bet neduos jam žmoniškos algos.

VIENUS SMERKIA, KITUS GLOBOJA

Federalis teisėjas Francis J. W. Ford nuteisė Bostone kalėjimu iki gyvos galvos ir $10,000 piniginės pabaudos tūlą Douglas Chandlerį, amerikietį, kuris laike karo kalbėdavo iš Berlyno radijo į amerikiečius, agituodamas juos nekovoti prieš Vokietijos nacius. Jis buvo nusmerktas kaip Jungtinių Valstijų išdavikas. Kaltintojas reikalavo jam mirties bausmės.

Be abejonės, Douglas Chandler buvo išdavikas ir gavo užtarnautą bausmę. Niekas negali jo užstoti. Klausimas tiktai stovi, kodėl Jungtinių Valstijų autoritetai globoja kitų kraštų žmones, kurie yra pasitarnavę naciams daugiau, negu su propaganda? Britų ir amerikiečių zonose yra daug pabėgėlių, kurie organizavo darbininkus ir kareivius nacių fabrikams ir armijoms ir visais kitais būdais padėjo naciams. Nekurie iš jų jau Jungtinėse Valstijose ir toliau tęsia fašistinę propagandą.

Po britų ir amerikiečių zonas laisvai laksto Vengrijos, Jugoslavijos, Fabalčio kraštų fašistai, kurie visomis jėgomis padėjo naciams. Atrodo, kad amerikiečių akyse jie nėra nusižengėliai.

Išvada susidaro, kad amerikiečiai ir britai jau dovanojo visiems tiems, kurie pirmiau ėjo iš vieno su naciais, bet dabar virto gerais jų draugais, talkininkais kovoje prieš SSRS. Jie pasisamdė juos taip, kaip anksčiau naciai juos buvo pasikinkę savo tikslams.

Demokratijai nėra jokio pliuso, kuomet ji samdosi tuos pačius rakalius, kurie taip nesenai tarnavo naciams, išnaikinusiems Europoje milijonus žmonių. Tokioj mažoj Lietuvoj naciai su vietinių fašistų talka išžudė 200,000 žydų ir kita tiek kitų žmonių, nacių priešų.

Tokia demokratija, kuri bando budavoti savo namą su fašistiniais mūrininkais, negalės gyvuoti. Nuodais trešiamas augalas negali bujoti. Jis žus. Anksčiau ar vėliau, bet tie nuodai pakirs jo jėgas.

YLA IŠLENDA IŠ MAIŠO

Nors Jungtinių Valstijų planas "Europai atstatyti", žinomas Marshallo plano vardu, niekad nebuvo smulkmeniškai išdėstytas, tačiau jis pradeda lysti, kaip yla iš maišo. Visų kraštų žmonės pradeda suprasti jo tikslus.

Viešosios opinijos tyrinėtojai Britanijoje praneša, kad trečdalis britų mano, jog planas yra didelis blofas. Kitas trečdalis mano, kad jis įvykdomas tik tokiame atsitikime, jeigu Europa atsižadėtų visų principų ir taptų Wall Streeto tarnaitė. Italijos socialistų vadas Pietro Nenni pareiškė, kad Marshallo planas yra didžiausia apgavystė nuo karo pabaigos.

Plano tikslas, kaip dabar paaiškė, atbudavoti Vokietijos industriją, ypač Ruro srityje, kurią didžiumoj kontroliuoja amerikiečių kapitalas, ir surasti rinkas Europoje dėl tos industrijos gaminių. Toks tai to plano tikslas trumpai suglaudus. Tai pavojingas planas ir einąs prieš Potsdamo sutartį.

Jis pavojingas tuo, kad pastato Vokietiją į pirmą vietą industriniai ir kenkia Francijos ir kitų šalių industriniam pakilimui. Potsdame buvo nutarta, kad Vokietijos industrija būtų aprubežiuota, o liekami fabrikai iškelti į kitas šalis kaip reparacijos. Iškėlus tuos fabrikus į kitas šalis, Europos reikalai būtų patenkinti nei kiek neprasčiau, tuo tarpu Vokietija nebūtų padaryta pavojinga taikai.

Amerikos kapitalas nenori iškelti tų fabrikų, nes jis nori, kad jie tarnautų jam, o ne kitoms šalims. Jis nori išnaudoti Vokietijos industriją savo reikalams. Jis nori palenkti visą Europą savo pusėn, kad jis galėtų dominuoti.

Europos šalys, kurios gerbia savo nuepriklausomybę kaip politiniai, taip ir ekonominiai, negalėjo to plano priimti. Nors joms bus sunkiau be Amerikos pagalbos, bet jos bus tikros, kad jos laisvos.

Padidinimas gamybos, sumažinant armiją, didelės reikšmės neturės, jeigu Britanija negalės prekiauti su Europos šalimis. Tiesa, gali būti pagamintu daugiau gaminių, kurie importuojami, ir tokiu būdu sumažintas importas.

—o—

Francija labai noriai prisidėjo prie Britanijos sąrišyje su Marshallo planu, bet ji greitai atsikratys nuo to plano arba planas turės būti padžiautas.

Marshallo plano šerdis yra Ruro kraštas. Jungtinės Valstijos nori padėti Europai ne savo doleriais, bet Ruro krašto gaminiais.

Francijai toks planas yra peilis po kaklu. Viena, jis kenkia Francijos industriniam judėjimui. Kita, jis pastato Francią į pavojų iš vokiečių pusės.

Jeigu Vokietijai bus leista pasilaikyti didelę industriją, savo laiku ji vėl grumos savo kaimynams. Francija to labiausiai bijo.

—o—

Sovietų Sąjunga demonstravo naujus orlaivius. Jų tarpe pirmą vietą užėmė taip vadinami "jet propelled" — oro srove varomi orlaiviai.

Sąjunginių militariniai stebėtojai labai nustebo SSRS orlaivių gamintojų atsiekimais.

Nuo to laiko, kai karas užsibaigė, didžiosios šalys padarė daug naujų ginklų. Karo metu naudoti orlaiviai jau paseno. Tie orlaiviai, kuriuos SSRS viešai demonstravo, aišku, nėra viskas. Viešai demonstruojami pabūkai tik tada, kada jie jau nesiskaito naujais, niekieno nepralenktais.

—o—

Šiuo tarpu eina keturi karai: Kinijoj, Indonezijoj, Graikijoj ir Palestinoj.

Įdomu pažymėti, kad agresijos pusėj nėra SSRS ar jos simpatikių.

Kinijoj agresiją veda Čiangkaišekas, kuriam ginklus ir amuniciją duoda Jungtinės Valstijos.

Indonezijoj agresiją veda olandai, kuriuos apginklavo Kanada, Britanija ir Jungtinės Valstijos.

Graikijoj agresiją veda monarchistai, kuriuos užsodino britai, o dabar apginkluoja amerikiečiai.

Palestinoj eina karas tarp žydų ir britų.

Bet reakcionieriai visuomet rėkia, kad SSRS sudaro pavojų taikai. Argi atitinka tas tikriems faktams?

Mrs. Virginia Boorman su savo sūneliu. Ji yra viena iš daugelio šeimynų, kurios gyvena Long Branch barakuose. Šeimynos iš 6 asmenų gauna $15.00 į savaitę pašalpos tuose barakuose. Kambariai labai prasti, nemaliavoti. Gyvenimo sąlygos tirsiog pasibaisėtinos.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Sąjudis už Henry Wallace

Demokratų Partijoje kyla didelė audra prieš Trumano vadovybę. Liberališkuosiuose elementuose nepasitenkinimas auga dienomis. Tai parodo įvykiai Californijoje. Ten smarkaus liberalo vadovybėje demokratai reikalauja, kad 1948 metais demokratų kandidatu į prezidentus būtų Henry Wallace. Jie turėjo konferenciją ir nutarė nuo dabar darbuotis dėl Henry Wallace nominavimo. Jie susisieks su savo bendraminčiais kitose valstijose ir ruošis būsimajai demokratų konvencijai.

Prezidento Trumano pasekėjuose, naturalu, šis demokratų sąjudis kelia susirūpinimą ir nerimą. Jie mano, kad su tuo, kai Trumanas vetavo Taft-Hartley bilių, Trumano nominacija užtikrinta. Dabar jie mato, kad tas vienas Trumano žygis dar jo neišgelbėjo Amerikos darbo žmonių akyse.

Liberališkesni demokratai, kurie puikiai numato, kad su Trumano kandidatūra rinkimus laimėti bus sunku arba neįmanoma, kelia Wallace kandidatūrą. Jie mano, kad aplinkui Wallace kandidatūrą susiburtų visos šalies demokratiškos, progresyviškos jėgos. Jie sako, kad tokiame atsitikime nereikėtų nei trečiosios partijos. Jeigu Trumanas bus kandidatu, susidarys trečioji partija, kuri nutrauks daug balsų nuo demokratų, ir republikonų laimėjimas bus užtikrintas. Tai tokiais sumetimais Californijos demokratai siūlo gelbėti demokratų partiją nuo suskilimo ir 1948 metų rinkimus nuo republikonų.

Kol kas iš kitų valstijų dar nieko nesigirdėti apie Wallace kandidatūrą ant demokratų partijos tikieto. Jo šalininkai, be abejonės, galvoja, svarsto ir ieško geriausios išeities.

Taipgi įdomu, kad iki šiol tuo klausimu nėra pasisakiusi nė viena didžioji darbo unija. Gražiai tyli Murray ir Green. Vekiausia organizuotų darbininkų vadovybė tėmija ir laukia, kur ir kaip sąlygos pakryps. — Laisvė.

Atsišaukimas į Amerikos žmones

Indonezijos Darbo Unijų Federacija Centralinis Biuras atsišaukia į Amerikos žmones ir specifiškai į Amerikos darbininkų judėjimą, prašydamas paremti indoneziečių kovą už nepriklausomybę. Atsišaukime sakoma, kad indoneziečiai niekuomet nesutiks būti kolonialio imperializmo vergais.

Amerikos žmonių paramą gali būti ne tik moralė. Šios šalies darbo unijos gali pasirūpinti, kad Olandijos imperialistai negautų iš Amerikos nieko, ką jie galėtų pavartoti kovai prieš Indonezijos respubliką. **Amerikos žmonės privalo didžiu balsu prabilti prieš savo vyriausybės rolę Indonezijos reikale.**

JAV vyriausybė visuomet mėgsta deklamuoti apie savo demokratinę misiją. Kur ta demokratinė misija? **Olandų kolonialė armija kovoja amerikoniškais ginklais.** Valstybės Departamentas, kuris nepraleidžia jokios progos kelti protestus prieš areštavimą kelių asmenų Bulgarijoj ir Vengrijoj, šventylyvai tyli, tarytum, nieko nebūtų girdėjęs apie olandų brutalę ofensyvą tose Indonezijos srityse, kurias indonezų valdžia kontroliuoja nuo karo pabaigos. Olandų valdžia buvo pripažinus, kad tas sritis, Javoj, Sumatroj ir Madoera, indonezų valdžia kontroliuoja teisėtai.

Keli mėnesiai atgal olandų valdžia pasirašė sutartį su Indonezijos respublika, žinomą kaipo Cheribon'o sutartį. Toje sutartyje juodai ant balto parašyta, kad Indonezijos valdžia yra suverenė valdžia. Sulyg tą sutartį, ati šalys pasižadėjo naudoti savo ginkluotas jėgas, o jei jų tarpe kiltų ginčų, tai ginčai turi būti išsprendžiami arbitracijos priemonėmis.

Šią sutartį Olandijos imperialistai sulaužė. O sulaužė jie tą sutartį todėl, kad apgynus plantatorių ir kapitalistų interesus, kad apgynus jankių, olandų ir britų kapitalistų pelnus. Be Amerikos paramos olandai nebūtų išdrįsę pradėti kryžiaus karą.

Už tad juo didesnė atsakomybė Amerikos liaudies. Amerikos žmonės turi visais galimais būdais remti Indonezijos respubliką jos kovoje prieš kolonialį imperializmą! — Vilnis.

Kas Naujo Pasaulyje

Karo pradžioje, kada vokiečiai suplėkė Francią, generolas De Gaulle pasidarė herojumi. Jis tapo kovotoju prieš nacius ir sujungė apie save nemažą dalį francūzų jėgų. Generolas De Gaulle simbolizavo pasipriešinimą naciams.

Bet istorija pasikeitė. Naciai sumušti, Francija išlaisvinta. Pasikeitė ir generolas De Gaulle. Jis jau nori tapti nauju Hitleriu ir organizuoti kryžiaus karą prieš komunizmą.

Jis yra ambicingas, užsispyręs žmogus. Trokšta neribotos galios. Ir jis mato, kad geriausias būdas tai galiai gauti, tai krūsada prieš komunizmą. Hitleris gavo daug pinigų ir visų nusižengimų atleidimą, o ant galo ir visą eilę valstybių už tai, kad jis žadėjo išnaikinti komunizmą.

Hitleriui nepasisekė. Jis pats jau po velėna, o komunistų šiandien kelis kartus daugiau. Nežinia, kaip bus su De Gaulle. Kas liečia kapitalistus, jie mielai sutiktų padaryti jį diktatorium, bet vargiai paprasti žmonės leisis naujai apgavystei.

Jeigu dar vienas toks krusadierius, kaip Hitleris, pakiltų ir panorėtų viso pasaulio, tai tikrai komunistai įsigalėtų visame pasaulyje. Žmonės galutinai įsitikintų, kad kapitalistai yra pasaulio nelaimė.

—o—

Palestinoje prasidėjo tikrai apgailėtinas dalykas. Britai pakorė tris žydų teroristus. Tie, keršydami, pakorė du britų karcivius. Britų kareiviai, taipgi keršydami, nušovė penkius palestiniečius ir daug sužeidė.

Niekas negirią žydų, kurie griebiasi teroro. Bet niekas neužgirs ir britų, kurie važinėdami trokais šaudo į žmones, į krautuves. Tokie elgėsiai nieku nesiskiria nuo teroristų.

Palestinos žmonės kovoja už savo laisvę. Tiesa, kai kurie nucina iki peiktino kraštutinumo. Bet ir britai tenai nėra kokie svečiai. Vietiniai žmonės jų tenai nekvietė.

Palestina, Indonezija ir kiti kraštai nori laisvės, nepriklausomybės. Atsisakymas duoti tą nepriklausomybę, persekiojimas tų, kurie kovoja už savo laisvę, aišku, iššaukia ir kraštutiniuosius išstojimus.

Laikas svetimiems atsisakyti nuo kolonijų ir protektoriatų.

—o—

Jungtinės Tautos kenčia ne nuo veto, o nuo senosios Tautų Lygos ydų. Tą puikiai parodo visa eilė įvykių, o ypatingai Indonezijos klausimas.

Kada Australija, Indija ir kitos šalys pradėjo spirti Saugumo Tarybą, kad ji imtųsi žygių sulaikymui olandų karo prieš indonezus, tai vakarinis blokas, kad ir labai atsargiai, stojo už olandus.

Nors tai aiškus agresijos žygis iš olandų pusės, tačiau Jungtinės Valstijos, kartu ir Britanija, stojo ne prieš olandus, o už juos.

Jeigu olandai būtų iš rytinio bloko, tai visas pasaulis drebėtų nuo amerikiečių spurdėjimo. Atsimenate, kas dėjosi, kai rusai pasivėlino evakuoti Iraną. Kiek jie triukšmo kelia, kad Graikijoj partizanai nepasiduoda. Nori siųsti komisijas ir tyrinėti, kas jie nežinotų, kas dedasi.

Toks elgėsis, aišku, stato į pavojų Jungtines Tautas. Vietoj taikymo, užtarimo nelaimingų žmonių, ta organizacija virsta vienpusiška, vienos pusės palaikytoja, o kitos slopintoja.

—o—

Čiangkaišeko konsului Toronte ponui Yin-Tso Hsiung labai nepatiko Dr. J. G. Endicott pareiškimas, kad Čiangkaišeko valdžia suklups iki metų pabaigos.

Jis šaukia, kad tokie asmenys, kurie taip kalba apie "draugiškos šalies galvą", gali būti patraukti atsakomybėn.

Jis mano, kad svetimšaliui galima užčiaupti burną vietiniam gyventojui, kad jis negalėtų pasakyti tiesos apie kitą šalį.

Jis labai klysta, kad kanadiečiai toleruotų tokius žygius. Kanadiečiai krito kovos laukuose ne tam, kad koks svetimas konsulas uždarinėtų jiems burnas.

—o—

Korejos atstovė Jungtinių Tautų organizacijoj įspėjo amerikiečius, kad jie nesikištų į vidujinius Korejos reikalus.

Ji skundėsi, kad amerikiečių militarinė valdžia Korejoj perdaug kišasi, ir pastebėjo, kad bus kraujo praliejimas, jeigu jie neleis korejiečiams turėti laisvus rinkimus.

Rinkimai Korejoj įvyks rudenį.

—o—

UNRR sulaikė pašalpą Kinijai — čiangkaišekininkams ir komunistams.

Čiangkaišekininkai suvogė pašalpą sau ir nedavė tiems, kuriems buvo reikalinga. Į komunistų valdomas sritis sunku pristatyti, nes čiangkaišekininkai nepraleidžia, nors buvo susitarta, kad UNRRA galės duoti pašalpą ir komunistinėms sritims.

Čiangkaišekininkai taipgi susigrobę milijonus amerikiečių dolerių, kuriuos paskui pardavinėję infliacinėmis kainomis ir tokiu būdu pasidarę daug pelno.

Juo toliau, tuo daugiau davinių apie Čiangkaišeko režimo supuvimą.

—o—

Britanija galų gale priėjo prie išvados, kad reikia sumažinti armiją ir pakelti gamybą namie. Kitaip ji negalės sumažinti krizio, kuris nuolatos didėja.

Britanijos bėdos paeina iš to, kad ji turi vesti prekybą vyriausiai su Jungtinėmis Valstijomis ir Kanada, kur reikia mokėti doleriais. Tiesa, ji gavo nemažą paskolą Jungtinėse Valstijose, bet ji baigia išsisemti.

Britanijai geriau sektųsi, jeigu ji galėtų prekiauti su tokiais kraštais, kur jos produktai galėtų rasti rinką. Ji galėtų įsigyti sau maistą ir kitus daiktus už savo gaminius. Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje nėra didelės rinkos britų gaminiams.

Nauja Lietuvių Biznierių Grupė

Visa eilė Toronto lietuvių yra įsigiję vienokius ar kitokius biznius. Pastaruoju laiku prisidėjo prie lietuvių biznierių šeimynos dar viena graži grupė torontiečių: Brogai, Račiai, Endriukaitis ir Ilgučici. Jie nusipirko hotelį Penetange, dvi mylios nuo Midlando, prie Georgian Bay.

Penetang yra graži vieta ir gausiai lankoma vasarotojų. Svečių, kaip atrodo, niekad nepritruks.

Kalbant apie naujus biznierius, jie visi torontiečiams gerai žinomi. Tai malonūs ir draugiški žmonės. Torontiečiai netekome gerų mūsų kultūrinių organizacijų veikėjų ir rėmėjų.

Draugas G. Račys, kaip visiems žinoma, buvo vienas iš stambiųjų artistų. J. Broga mokytojavo lietuvių kalbos mokyklėlei. Kiti dirbo kitose srityse.

Nuo savęs ir visų kitų torontiečių, linkiu jums gero pasisekimo naujame užsiėmime.

Torontietis

Pasidairius Po Kanadą

Jeigu laivų kompanijos sumokėjo Pat Sullivanui $100,000 už tai, kad jis pasmerktų uniją, kurios prezidentu jis buvo, ir pradėtų organizuoti kitą, jos sumetė pinigus kaip į balą.

National Labor Relations Taryba davė leidimą jūrininkų unijai traukti į teismą tris laivų kompanijas už kontrakto sulaužymą.

Kompanijos sulaužė kontraktą leisdamos Sullivano agentams kurstyti jūrininkus ir atsisakydamos pildyti sutartį su jūrininkų unija.

—o—

Rouyn miestelyje, Kvebeko provincijoj, policija suėmė baptistų kunigą ir dvi merginas už prakalbas ant kampų.

Jiems grumoja po porą mėnesių kalėjimo už "trafiko" trukdymą.

Kvebeko provincijoj tiktai katalikams yra pilna laisvė. Darbininkai, jehovininkai ir kitų religijų atstovai neturi teisės pasirodyti viešai.

—o—

Medikų Asociacija priešinga, kad būtų gabenami Kanadon gydytojai iš Europos.

Ji nurodo, kad Kanadoje vienas gydytojas tenka 1,017 asmenų. Ontarijoj kiekvienam gydytojui tenka 813 asmenys.

Iš praeities esą patirta, kad iš Europos atvykę gydytojai nevyksta į tas sritis, kur gydytojai labiausiai reikalingi.

Mokslo įstaigos duodančios užtektinai gydytojų ir nėsą reikalo importuoti daugiau iš Europos.

—o—

Derlius Kanadoje, kiek matyti iš vėliausių pranešimų, bus nelabai koks.

Pavasarį nekuriose vietose nebuvo galima pasėti dėl šlapumo. Dabar nekurios vietos nukentėjo nuo sausros.

Numatoma, kad grūdų pristatymas Britanijai turės būti sumažintas.

—o—

Ottawa praneša, kad Kanadoj užregistruota jau 200 susirgimų vaikų paralyžiumi. Daugiausia susirgimų vakaruose.

Susirgimai prasidėjo daug anksčiau, kaip kitais metais, ir gali būti ženktu didesnės epidemijos.

Reikia atsargiau elgtis, palaikyti didesnę švarą ir greitai kreiptis pas gydytoją atsitikime susirgimų.

—o—

Kaip ir po pereito karo, Kanadon pradeda atvykti vis daugiau ir daugiau imigrantų iš Europos. Pastaruoju laiku atvyko nemažas būrys baltų, jų tarpe būrelis ir lietuvių DP.

Kiek matyti, tai didžiuma iš jų yra gerokai persisunkę fašistine propaganda ir kalba, kaip kad kalba ir rašo smetonacių agentai ir spauda.

Atrodo, kad pas juos nemažas antisemitizmas.

Kuom jie buvo ir yra, aišku, mums ne naujiena. Su fašistų propaganda ir jų aukomis mes esame senai apsipratę. Dabar prasidės jų naujas gyvenimas. Klausimas lieka, kaip jie užsilaikys čionai.

Dauguma iš jų vyksta į miškus, farmas ir kitus darbus, kur yra unijos, farmerių organizacijos. Jie turės būti pavyzdingi unijistai, jeigu jie norės užsitarnauti teises būti Kanados darbininkų šeimos nariais.

Praeityje ateiviai, turėdami mažą susipratimą, pakenkė savo vardui skebavimais ir kitokiais darbais, kurie kenkė Kanados darbininkų interesams.

—o—

Pragyvenimas Kanadoje pakilo veik 36 nuošimčiais (35.9%), lyginant su 1935-39 metais.

Pirmkarinio pragyvenimo aukštį skaitant 100, tai dabar jo aukštis yra 135.9%

Per praėjusius metus pragyvenimas pakilo virš 10 nuošimčių.

Daugiausiai pakilo maistas. Maistas pakilo beveik 60 nuošimčių, lyginant su 1939 metais. Kiti gyvenimo reikmenys pakilo kiek mažiau, bet aplamai imant pragyvenimas pakilo veik 36 nuošimčiais.

—o—

Kanadietis korespondentas, Ross Munro, kurs geroką laiką praleido Europoje, įskaitant ir SSRS, sudburiečiams pasakojo, kad karo nebus mažiausia per 15 metų.

Jis savo nuomonę remia tuo, kad SSRS negalinti kovoti. Ji esanti labai nukentėjus nuo karo. Kitaip sakant, jis karo pavojų įsivaizdina tik iš SSRS pusės.

Jeigu karo pavojus būtų tik iš SSRS pusės, tai reikštų, kad jo visai nebus. SSRS nesiekia jokių užkariavimų.

Iš kitos pusės, jeigu kiti kraštai dabar nekariaus, tai kai SSRS sustiprės iš po karo, karas bus dar labiau neįmanomas.

Aplamai imant, jeigu karo greitai nenumatoma, tai jo gali visai nebūti. Žmonės atsigaus, darbininkų judėjimas dar sutvirtės. Karas bus neįmanomas, jeigu darbo žmonės tvirtai stovės už taiką.

Kanadietis

Skaitytojų Balsai

Liaudies Balso skaitytojas ir bendradarbis Wm. Valiukas, Vancouver, B. C., rašo Liaudies Balso darbininkų atostogų klausimu:

—o—

Liaudies Balso Nr. 823 editoriale "Atostogų Klausimas" buvo iškeltas laikraščio darbininkų atostogų klausimas. Kaipo Liaudies Balso skaitytojas ir rėmėjas norėčiau tuo klausimu savo mintį išreikšti.

Aš tikiu, kad atostogos darbininkui yra gan svarbus dalykas. Per ilgą laikę be permainos darbininkas nuilsta ne tik fiziškai, bet ir protiniai. Nors gal kaulų ir neskauda, bet jaučiasi pavargęs ir darbas atrodo sausas ir nemielas.

Vienintelis vaistas — tai atostogos, kad ir trumpos. Nors ir trumpai, bet laisvai laiką praleisti, pasimatyti su šviežiais žmonėmis, bei pasigerėti gamta, kas dirbant neįmanoma.

Aš norėčiau, kad ir Liaudies Balso darbininkai turėtų progą atostogoms. Teisybė, sunku gauti, kad kas pamainytų nors trumpam laikui. Skaitytojai irgi myli Liaudies Balsą ir jo laukia kas savaitę. Bet aš manau, kad kiekvienas Liaudies Balso skaitytojas sutiks su tuo, kad darbininkams atostogų reikia ir Liaudies Balso darbininkai yra keleriopai sau atostogas užsitarnavę. Aš tikras, kad skaitytojai galėtų paaukoti porą savaičių ir kaip nors apsieiti be laikraščio. Darbininkai, sugrįžę po atostogų, kupini naujos energijos, ir vėl tęstų apšvietos darbą.

Taigi, mano nuomone, būtų galima uždaryti Liaudies Balsą ant dviejų savaičių, kad darbininkai pasiimtų sau atostogų su pilnu atlyginimu, kurs jiems pilnai priklauso. Mes galime tiktai palinkėti jiems kuo smagiausių atostogų.

Amerikoje labai daug kalbama apie laisves, bet gyvenime taip nėra. Katherine Hapburn, Hollywoodo artistė, galėtų jums tai patvirtinti. Už tai, kad ji kalbėjo už Henry Wallace, jos stidijos sako, kad jai nebeduos darbo, kai ji užbaigs "Song of Love", kurioje ji vaidina Claros Schumann, garsiojo kompozitoriaus Schumann žmonos, rolę. Čia ji matoma mokinantis skambinti pianą.

Liaudies Balso Reikalai

Minint 15 Metų Sukaktį

Nuo dabar ligi pabaigai šių metų po virš paduotu antgalviu bus duodama žinios bei pranešimai sąrišy su Liaudies Balso penkiolikos metų gyvavimo paminėjimu. Po šiuo antgalviu rasite atžymėjimus, ką ir kur veikia Liaudies Balso draugai, kas ir kaip atžymi laikraščio gimtadienį ir ką Liaudies Balso leidėjai veikia dėl atžymėjimo Liaudies Balso jubiliejinių metų.

Liaudies Balso Piknikai

Į atsišaukimą, kad rugpiūčio mėnuo būtų Liaudies Balso piknikų mėnuo, entuzijastiškiausiai atsiliepė draugai montrealiečiai. Jie užsimoję rugpiūčio 17 dieną padarytį visų didžiausią piknika Montreale. Toje srityje veikia visa eilė draugų ir draugių. Montrealiečiai, verduniečiai ir villesaliečiai darbuojasi, kad piknikas būtų visapusiai įvairus. Tiems Liaudies Balso draugams, kurie kada nors planuojate vykti į Montrealą, tai labai patatiame pasirinkti rugpiūčio 17 d. Tada turėsite progą susitikti su didžiausiu būriu montrealiečių ir aplinkinių miestų lietuvių.

Torontiečiai irgi buvo užsimoję rugpiūčio 17 d. ruošti Liaudies Balso penkiolikto metinį piknika, bet dėl lietaus sutrukdytos Labor Festivalės, kuri nukelta į rugpiūčio 17 d., torontiečių piknikas prisiėjo nukelti ant rugpiūčio 24 dienos. Torontiečiai pasižymėjo su darbščiomis vajininkėmis, beabejo, pasižymės ir su didelio ir puikaus Liaudies Balso pikniko suruošimu.

Rodney apylinkės lietuviai ruošė Liaudies Balso naudai pikniką, bet jei pas juos tą dieną buvo toks oras, kaip Toronte, tai piknikas galėjo neįvykti. Bet kaip ten nebuvus, tabako augintojai visuomet garbingai pasidarbavo ir parėmė Liaudies Balsą, nepaliks neatžymėję ir Liaudies Balso jubiliejinių metų.

Iš kitų kolonijų dar neturime pranešimų, bet pilnai tikime, kad kur tik randasi po keletą ar keliolika skaitytojų, jie susiburs į vasarinį parengimėlį atžymėjimui Liaudies Balso penkiolikto gimtadienio.

Lietuvos Draugas Sveikina Liaudies Balsą su $100 Aukų

Didysis lietuvių progresyvio judėjimo budavotojas ir rėmėjas, kuris šiuo tarpu lai bus mums žinomas kaipo **Lietuvos Draugas**, paskutiniu laiku prisiuntė Liaudies Balso paramai $100.00 aukų pažymėdamas, kad tai jo pasveikinimas Liaudies Balsui proga penkiolikos metų sukakties. Lietuvos Draugas remia Liaudies Balsą raštais ir paremia laikraštį vajų ir sukakčių atžymėjimo metu.

A. Tvarijonienė, Binghamton, N. Y., per drg. R. Antanavičienę prisiuntė Liaudies Balso penkiolikos metų gyvavimo atžymėjimui pasveikinimą ir $16.00 aukų, nuo sekančių rėmėjų: nuo A. Tvarijonienės $1.25; nuo M. Bekerienės, H. Pagiegale, N. Mačiukienės, M. Kazlauskienės, J. Vaicekausko, Victoria Beauty Shop, S. Jasilionio, H. Zukienės, J. Kaminskienės, P. Jasilionienės, po $1.00; ir nuo kitų dešimties rėmėjų po 50-25 cnt.

T. Varnelis, Kapuskasing, Ont., vienas iš darbščiųjų Liaudies Balso vajininkų, lankėsi Liaudies Balso raštinėje ir paliko laikraščio paramai $5.00 aukų.

A. Stakenas, Freesoil, Mich., atsinaujindama prenumeratą ir užsisakydama Anglų-Lietuvių kalbos žodyną, kartu parėmė laikraštį su 50 ct. aukų.

W. Raila, Los Angeles, Calif., atsinaujindamas prenumeratą pasukavo Liaudies Balso paramai $1.50.

J. Vyšniauskas, Kirkland Lake, Ont., lankėsi Liaudies Balso įstaigoje ir parėmė laikraštį su $2.00 aukų.

A. Simuk, Port Alberni, B. C., prisiunė laikraščio paramai $2.00 aukų.

J. Skebedis, Grimsby, Ont., lankėsi Liaudies Balso raštinėje ir paliko laikraščio paramai $1.00 aukų.

N. Yvanauskienė, Hamilton, Ont., lankėsi Liaudies Balso raštinėje ir pridavė naują skaitytoją. Tai antras naujas skaitytojas jos gautas laike šios vasaros. Draugė tikrai garbingai atžymi Liaudies Balso jubiliejinius metus.

J. Yaskevich, Worcester, Mass., prisiuntė trumpą, bet labai reikšmingą laiškutį, kuriame rašo: "Čia rasite Money Orderį vertės $25.00. Tai auka nuo Pažangių Lietuvių Organizacijų". Tai puikus atžymėjimas Liaudies Balso jubiliejinių metų ir svarbi parama laikraščiui.

F. Paul, hamiltonietė; J. Lesevičius, J. Džiaugys ir A. M., montrealiečiai; P. Karpavičius ir R. Dragnet, torontiečiai, pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

V. Aleksa, Carfin, Scotland, prisidėjo prie Liaudies Balso skaitytojų skaičiaus padidinimo.

Visiems Liaudies Balso draugams ir draugėms už tokį nuoširdų pasidarbavimą ir už gausią paramą, reiškiame nuoširdžiausią padėką.

Administracija

Fašistų Technikos Kapinės

Albinas Žukauskas

Pirmą kartą eidamas puikiu gelžbetoniniu tiltu per Maskvos upę Kultūros parko link, ūmai sustosi nepaprasto reginio nustebintas. Ne upė, didingi išilgai krantinę sustoję pastatai ar tolumoje dunkstantieji Žvirblio kalnai pritrauks tavo akį, o čia pat didžiulis paupiu nusitęsęs Kultūros parko plotas. Ir tada, smalsumo pagautas, būtinai nusileisi laiptais žemyn ir pasuksi į dešinę. Prie vartų linksma raudonskruostė rusaitė nuplėš bilieto kampą, ir tu, žengęs dar keletą žingsnių, pateksi tiesiog į fašistinės galybės kapines — trofėjinių ginklų parodą. Plačioj keliolikos ha paupio lygumėlėje išdėstyta Didžiojo Tėvynės karo metu laimėtų trofėjų dalis — tobuliausios fašistų karinės technikos pavyzdžiai: hitlerinės Vokietijos ir jos satelitų prieš laisvę nukalti ginklai. Kiek vėliau prisijungė prie šio ginklo ir japoniškųjų imperialistų karinė technika. Žiūri į tuos milžiniškus tankus, į nepaparasto pajėgumo daugiamotorius lėktuvus, didžiules patrankas, daugiatonines bombas, minosvaidžius, aibes mažo kalibro ginklo rūšių, radijo, telefono ir kitokias ryšių priemones ir galvoji, kokia baisi jėga buvo pakilusi prieš taikią ir ramią darbo žmonių tėvynę. Ne, nėra ko kalbėti, priešas buvo baisus ir galingas; naujųjų laikų barbarų karinė technika buvo tikrai viena pirmaujančiųjų pasaulyje. Ir nenuostabu, kad ji taip lengvai sutriuškino Lenkiją, Belgiją, Olandiją, Prancūziją, kaip peilis perskrodė Baltkanus. Ir tik plačiuose mūsų tėvynės laukuose tie plėšikai gavo tinkamą atsakymą. Geležinė fašistų karo mašina, atsitrenkusi į neprilygstamą tarybinę karo techniką, narsių stalininių karių vadovaujamą, sugniužo ir subyrėjo, kaip vaikų žaislas. Stalininių penkmečių išaugusi Tarybinė Armija davė grobuoniškam priešui tinkamą atsakymą prie Stalingrado, Oriolo, Leningrado, Vilniaus ir Karaliaučiaus, kol pagaliau galutinai parklupdė jį jo paties urve — Berlyne.

Buvo graži rudens diena, kai mes, tarybinių Lietuvos rašytojų grupė, vaikščiodami Maskvos upės krantų, stebėjome tas visas nelaisvei, tautų sunaikinimui, kultūros griovimui nešti žvėriškų fašistų sukurtas baisenybes.

Nuo Žvirblio kalnų dūmė vėjas gailiai vaitodamas patrankų, minosvaidžių, priešlėktuvinių pabūklų ir daugiavamzdžių kulkosvaidžių vamzdžiuose. Taip inkščia maitėdė hiena, grandine pririšta geležiniame zoologijos sodo narve. Ir rodėsi, kad tos paupy, lygumėlėje stovinčios patrankos, tai fašistinės hienos, išgėrusios tiek nekaltų žmonių kraujo, dabar jau nepavojingos ir sutramdytos, apraudoja tamsius ir niekingus fašizmo laikus.

Tarp lėktuvų klega linksmas vaikučių būrys, žaidžia skiniuką. Vienas užsidengęs akis skaičiuoja: vienas, du trys, keturi. . . Taip prieš šešerius metus, aklai, mechaniškai skaičiavo groboniškas barbaras, ir iš tų pačių lėktuvų aklai paleistos bombos krito į Vilniaus, Leningrado, Kijevo ir Odesos miestus, į taiklų civilių gyventojų kvartalus, žeisdamos ir žudydamos nekaltus vaikus, moteris, senius, gaisrais ir degėsiais paversdamos tai, kas žmogaus amžiais taikiu, ramiu darbu sukurta.

Atskiromis grupėmis stovi įvairios naikintuvų rūšys, smingantieji ir torpediniai bombnešiai, sunkūs šešių motorų transporto lėktuvai. Greta jų išsirikiavę šlykštieji jų sąjungininkai: toli pirmyn išsikišusia vairuotojo kabina su kulkosvaidininko lizdu, geltonai dažytu priekiu keturmotoriai japonų bombnešiai ir menki, skurdžiai atrodą šioje bendruomenėje fašistiniai vengrų, rumunų, ir baltųjų suomių lėktuvukai.

Toliau, tarsi paradui pasiruošę, rikiuojasi šimtai įvairaus didumo ir įvairių rūšių tankai, pradedant liliputu, į didelį geležinį vabalą panašiu tanku sprogdintoju ir didelėm tankėtėm, baigiant gigantiškais, keliais dešimtimis tonų sveriančiais "Tigrais", "ferdinandais", "panterom" ir kitais. Bet arčiau priėjęs iš karto pamatai, kad jie ne paradui paruošti. Storose, sprindinėse jų šonų plokštėse žiojėja sviedinių išplėštos kiaurymės, nudraskyti bokšteliai, vietomis sviedinių nukapoti patrankų vamzdžiai, sutraukyti vikšrai. Prie kiekvieno jų užrašas nurodo, kas, kur ir kada šį tanką nukirto. Pasididžiavimo banga kiekvieną kartą užlieja mūsų krūtinę, kada užraše išskaitome, kad šį tanką prieštankinėmis granatomis prie Oriolo žūtbūtinių kautynių metu susprogdino narsūs lietuviško dalinio vyrukai, kad šiuos minosvaidžius paėmė į "nelaisvę" armėnų kariai, kad lėktuvą numušė narsieji leningradiečiai apsupimo metu ir taip toliau, ir taip toliau. Darnioje tarybinių tautų šeimoje išaugo ir sutvirtėjo šauni ginklo draugystė. Puikus tos draugystės paminklas ir yra trofejinė ginklų paroda, taip ryškiai pavaizduojanti tuos didvyriškus, pilnus savęs atsižadėjimo ir negirdėto herojizmo tarybinio kario žygius.

Čia pat krantinėje, aukštyn iškeltais vamzdžiais riogso ant sunkių plieninių pastolių stambaus kalibro "bertos". Jas specialiai nutiestais bėgiais hitleriniai žudikai atvežė į Leningrado frontą miestui apšaudyti. Uraganine ugnimi jos apipylė Leningradą, griuvo namai, degė dokai, dangus su žeme maišėsi, tačiau nesudrebėjo už plieną kietesnės Leningrado gynėjų širdys, nesuabejojo dėl galutinio laimėjimo, ir niekais nuėjo aršiausi prie-

(Nukelta ant 6 puslp.)

Saugokit Sveikatą

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius
530 Summer Ave.,
Newark, N. J.

Prašalinkite Garankščiuotas Gyslas

Išsiplėtusios, susirangiusios gyslos dažniausia pasidaro ant blauzdų. Jos gali būti didžiulės, mėlynos, išmėtytos po žemesnes kojų dalis. Bet jų gali atsirasti ir aukščiau. Tokie didžiuliai garankščiai pilni "nebešvaraus", sunaudoto kraujo. Ir nuo jų kojos pasidaro sunkios ir opios. Nuo kokio menko įsibrėžimo gali atsiverti opa, kuri, negaudama pakankamai raudono, gaivaus kraujo, nenori gyti, kad ir per daugelį metų.

Išsiplėtusių mažyčių gyslelių atsiranda apie nosį, ant veidų, ant šlaunių. Jos nėra pavojingos, bet gadina išvaizdą.

Iš ko šitaip pasidaro? Kodėl taip išsiplečia ir išsipučia gyslos arba venos? Kartais tai esti įgimtas, paveldėtas trūkumas. Venos turi mažiau tęsiųjų audinių ir jos tada esti netokios standžios. Netikęs maistas, stoka vitaminų ir mineralų maiste, ypač stoka vitamino D ir kalkių — padaro venas silpnesnes.

Nusisedėjimas, ilgas stovėjimas ant kojų, neštinimas, nutukimas irgi daro įtakos. Užsigavimas, sumušimas taipgi gali padaryti gyslą silpnesnę, ir ji paskiau išsiplečia, išpursta.

Garankščiuotos gyslos, atseit, garankščiuotos venos, gali kartais pratrūkti. Gali tada išbėgti daug kraujo ir žmogų labai apsilpninti.

Kitas — dar rimtesnis pavojus. Per tuos gyslų išplėtimus kraujas eina labai iš lėto ir tingiai. Kartais kraujas ima ir susistoja ir sukrešėja. Pasidaro toje venos dalyje krešulys. Dalelė to krešulio gali atplyšti ir su kraujo srove nueiti kur į plaučius, arba širdies raumenį, arba ir į smagenas — ir gali užkimšti tenai gyslelę. Tada įvyksta toje vietoje audinių gedimas. Žmogų gali suparalyžiuoti arba pavojingai apsilpninti jam širdį arba plaučius.

Kaip prašalinti tokias varikozuotas venas? Seniau gydytojai išpiaudavo vietomis tokius garankščius. Tačiau visų jų išpiauti negalima. Geriausias būdas — tai kad gydytojas periodiškai su adata leistų tam tyčia sutraukiamųjų vaistų. Nuo to kraujas tose įšmirkštinų vietose sutenėja, sukrešėja. Gysla arba visai toje vietoje užsidaro ir paskiau susitraukia ir susiaurėja, arba ji pasidaro tik taip sau siauresnė ir tvirtesnė.

Gydytojas daro tokius įšmirkštimus kas kelios dienos, gal kartą per savaitę. Pradeda nuo pat apačios, nuo pačių žemutinių garankščių. Ir taip sistematingai sutraukia ir prašalina išsiplėtimus.

Kai dėl mažyčių, kaip tinklelis, mėlynų po oda gyslučių, kur ant veido ar ant kojų ar kur kitur, tai jas gydytojas irgi prašalina, įšmirkšdamas atitinkamų vaistų. Nuobodus ir kruopštus tai darbas, reikalingas kantrybės ir prityrimo. Bet dėl gražumo ir išvaizdos, moteris arba vyras noriai sutinka taip padaryti.

MONTREALO ŽINIOS

Apsivedė

Liepos 26 d. apsivedė lietuvių bažnyčioje Walter Bunis su Helen Mistikaite. Vestuvių puota įvyko lietuvių Vytauto kliube.

Atvyko į Kanadą

Rugpiūčio 1 d. pravažiavo traukiniais pro Montrealą apie 800 imigrantų. Didžiuma nuvažiavo į Ontario lumber kempes. Tarpe atvykusių yra keletas ir lietuvių: Vytautas Jasinskas iš Kretingos, Venslovas Verikaitis, dainavęs lietuvių operoj, Kazimieras Barauskas, skautų vadas ir Antanas Ruzgys, karininkas. Visi šie lietuviai vyksta į lumberių kempes.

Kaip matyt iš anglų laikraščio reporterių pasikalbėjimo su šiais lietuviais, jie yra pripumpuoti fašistinės propagandos ir prigązdinti pabauda giminėms už nepalankų išsitarimą ant Sovietų Sąjungos. Atvykę į Kanadą, svajoja apie karjeras operoj, universitetus ir agrikultūros kolegijas, bet kai teks padirbėti lumberių kempėse, išdulkės jų fašistinė propaganda ir svajonės apie karjeras, kurios svetimšaliui ir paprastam darbininkui pasilieka tik svajonėmis. Realybė, tai sunkus darbas ir pažeminimas.

Sudegė Chemikalų Dirbtuvė

Rugpiūčio 1 d. užsidegė Cartier chemikalų dirbtuvė Lachinėje. Gaisras buvo nepaprastai didelis ir baisus ir atrodė į atominės bombos sprogimą. Pradėjus sprogti naftos tankoms, kurių keletas buvo, ugnis su dūmais iškilo į viršų pavidale didžiulio grybo ir mėtė po apylinkes geležines skeveldras.

Toje dirbtuvėje buvo daromi chemikalai ir buvo daug sprogstamos medžiagos. Ugnis kilo labaratorijoj ir nespėjo sukontroliuoti. Darbininkai visi spėjo išsigelbėti. Nuostolių padaryta apie du šimtu tūkstančių dolerių.

Užsmaugė Meilužę

Rugpiūčio 1 d. rasta užsmaugta kaklaraiščiu mergina Annette Diotte, 39 metų amžiaus, savo apartmente, ant 1287 Labelle St. Prie lavono rastas raštelis, kuriame žudytojas prašo dovanojimo savo tėvų, brolių ir seserų ir merginos tėvų. Raštelį pasirašė, Roland Fiset. Merginą nužudęs už tai, kad ją labai mylėjęs.

Mergina buvo užsmaugta trečiadienį, liepos 30. Jos lavoną atrado apartmento prižiūrėtojas, nuėjęs patirti priežastį tekančio vandens į žemiau esantį apartmentą.

Policija ieško Fiset, kuris yra kur tai dingęs. Sulig kaimynų pasakojimo, mergina keletą metų jau su juo draugavo, bet dėl jo didelio pavydo, norėjo jį pamesti. Kelios dienos prieš nužudymą, mergina atsisakius su juo ilgiau draugauti, kas ir privedę prie žmogžudystės. Vyras esąs vedęs.

Mokytojai Reikalauja Aukštesnių Algų

Katalikų mokytojų draugija, Alliance of Catolique, kuri turi 1,800 narių, padavė reikalavimą pakelti mokytojams algas. Jie reikalauja pakelti po 500 dolerių merginoms ir po $600 vyrams į metus. Yra manoma, kad jų reikalavimas bus išpildytas.

Naujas Policijos Viršininkas

Liepos 26 d. miesto valdyba Montrealo miesto policijos viršininku paskyrė Albert Langlois.

Prieš metus laiko rezignavusio policijos viršininko Dufresne pareigas ėjo jo pavaduotojas Charles Barnes. Buvo manyta, kad jis ir bus paskirtas naujuoju viršininku, tačiau miesto valdyba pasielgė kitaip.

CPR Statys Naują Depo

Canadian Pacific traukinių kompanija greitu laiku pradės statyti vieną iš didžiausių ir moderniškiausių depo (terminus) visoj Kanado. Vieta parinkta ir nupirkta, Cote St. Luc, Hamstead ir Mount Royal distriktuose. Bus pastatyta 16 moderniškų namų: garvežių dirbtuvė, garo jėgos dirbtuvė, sandėliai, pataisymo dirbtuvė, konduktorių miegojimo butas ir daugelis kitų, kas rišusi su traukiniais ir transportacija.

Šis projektas kainuos $50,000,000.

Reporteris

Visų Montrealo Lietuvių Žiniai!

METINIS LIAUDIES BALSO

PIKNIKAS

MONTREALE

Įvyks

Sekmadienį, Rugpiūčio 17

Prie 8-tos Avenue -- Ville Lasalle

(Priprastoj lietuviams piknikų vietoj)

PIKNIKE BUS:

Kontestas Už Populiariškiausią Jaunuolę
Minkštų Gėrimų, Rūkymo ir Saldainių
Puikus Garbės Stalas — Laimei
Moterų Baras su Skanėsiais Karštų Hot Dogs
Sporto ir Žaislų ir t.t.

KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI

Rengėjai

Jei ištiktų lietus, piknikas įvyks sekantį sekmadienį, rugpiūčio 24 dieną.

SUSIŽEIDĖ JAUNUOLIS EDIE YONELIUNAS

MONTREAL. — Liepos 31 dieną su degančiomis kalkėmis susižeidė smarkiai aki jaunuolis Edie Yoneliūnas. Ligonis randasi St. Justice ligoninėje. Nors skaudžiai susižeidė, bet regėjimui pavojaus nėra.

Linkiu jaunuoliui greitai pasveikti.

Kaiminka

Ruro Mainieriai Nori, Kad Lewis Atvyktų Pas Juos

CLEVELAND. — J. L. Lewis, Jungtinių Valstijų angliakasių vadas, pasirodo pagarsėjo po visą pasaulį. August Schmidt, Ruro krašto mainierių prezidentas, nori, kad J. L. Lewis atvyktų pas juos ir patartų jiems, kaip sustiprinti uniją ir pagerinti gamybą.

Ruro srityje yra 382,000 mainierių.

Schmidt nusiskundė, kad britai neleidžia jiems turėti mainierių laikraštį. Jis taipgi abejoja, kad okupacinės jėgos leistų J. L. Lewisą aplankyti vokiečius angliakasius. Bet jis mano, kad jo atsilankymas būtų svarbus dėl vokiečių mainierių.

Tikėsit, Ar Ne!

Jefferson mieste, Jungtinėse Valstijose, įvyko įdomios vedybos. Jos šeimyninius titulus taip sumaišė, kad dabar bus sunku žinoti, kas kuo yra.

Elizabeth Bailey apsivedė su Busteriu Tyronu, kurs yra jos motinos vyro brolis. Už tai dabar jos patėvis pasidaro jos švogeris. Jos motina — savo dukters švogerka.

Tyrono švogerka tampa jo uošvė, o jo tikras brolis — uošvis.

—o—

Mrs. Elizabeth Ingalls, San Diego gyventoja, turės sumokėti savo tarnaitei $6,000 iš karto už tai, kad ji laikė tarnaitę kaip vergę per daugelį metų.

Teisėjas buvo priteisęs jai tris metus kalėjimo ir $2,500 pabaudos, bet kalėjimą suspendavo.

Ponia Ingalls išlaikė tą tarnaitę per 30 metų.

—o—

Kadangi Albanijos produkcija smarkiai pakilo, valdžia išleido parėdymą, kad darbininkų algos būtų pakeltos 50 nuošimčių.

Tikrai Albanijos valdžia "netikusi", jeigu tokius "diktatoriškus" įsakymus davinėja.

—o—

Odesos Universiteto Fizikos Institutas suradę būdą, kaip padaryti lietų, kada nori, arba kaip sulaikyti jį, kada jo nenori.

Pasėjus iš orlaivio kalkių chliorido per kelias minutes pradeda lyti.

Cheminiai fabrikai labai daug minėto kalkių chliorido išmeta laukan. Jis visur lengvai gaunamas.

Tel. PL. 0659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, daru palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
29 St. James St E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite
Virball Electric, Reg'd
Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrikinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655.
816 Jean Talon, W. Montreal

Joe Skinkis
LIETUVIS SIUVĖJAS
Siuvam Vėliausios Mados Siūtus Vyrams ir Moterims
Už Prieinamą Kainą
2540 Sherbrook St. East Montreal
(Ant Frontenac Kampo)

J. H. BENOIT
Graborius - Funeral Director
Nuliūdimo Valandoj — Atsitikime Mirties
Duoda Geriausį ir prieinamiausį Laidotuvių Patarnavimą
Tel.: AMherst 0694
2102 Fullum St. Montreal
Netoli Ontario St. E.

Tel: Ofiso CH. 5020 Namų — AM 9324
Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v. Ir sulig susitarimo
Dr. E. Andrukaitis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Parduodam Namus
PARCPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t. t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS
Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi
Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
Mr. R. Bennett, Manager.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS
Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalbimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.
Savininkai: J. ADOMONIS ir V. KIELA
724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)
Tel.: WI. 1331; Vakarais ir Sekmadieniais YO. 8028

Tel.: BElairs 2200.
Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel.: PL. 1871
Room 405, 132 James St. W. Montreal 1, Que.
Albertas J. Norkeliunas
(General Insurance)
Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdraudos šakose. Pildau valdiškas blankas, affidevitus ir tt.
— Nuolatinis Patarnavimas —

Nusipirkite Sau Namus
VERDUNE, N. D. G., AR MONTREALE
Parduodame Visokios Rūšies Namus (duplex, 2-jų flatų, 3-jų flatų, 4-rių flatų ir t. t.)
— Arba —
Jei norite pardaoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveskite mums jūsų pardavimo problemas.
— Mes Taipgi Parduodame —
Visokios rūšies biznius, kaip: grosernes su alum, hotelius, restaurantus, saldainių ir cigarų krautuves ir tt.
Verdun Realties Co., Inc.
4843 Verdun Ave., Verdun. Tel. YOrk 3264
Victor L. Trudeau, Manager.
Matykite mūsų atstovą: William Senkus, 785 — 3rd Ave., Verdun. YOrk 0288

VICTORIA
CLEANERS & DYERS CO.
Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valomo kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.
Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:
J. Matukaitis, G. Kriaučeliūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Ville Emard, MONTREAL

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld'as
Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Atvira Diena ir Naktį
LIETUVIŠKA PIRTIS
Vienintelė tos rūšies Montreale
Akmeninio Apšildymo Sistema
Moterų Dienos: Antradieniais nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3963 COLONIAL Ave.
Tel. PL. 0694

Penkmečio Antrieji Metai

M. Gedvilas
Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas

1946 metai, pirmieji penkmečio metai, Lietuvos Tarybų Socialistinei Respublikai buvo rimtų pasiekimų metais. Didi brolškų Tarybų Sąjungos tautų pagalba lietuvių tautai įgalino sparčiais tempais atkurti pramonę, pakelti žemės ūkį ir kultūrą.

1946 metais liaudies ūkio planas Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje buvo įvykdytas daugiau kaip 100%. Nuo Lietuvos išvadavimo iš vokiečių okupacijos atstatyta ir paleista į darbą apie 1,700 pramonės įmonių. Pramonės gamyba tik per praėjusius metus išaugo 57,5 nuoš.

1946 metais respublikos pasėlių plotas tik grūdinėms kultūroms išaugo 36,5 tūkstančių ha. Sparčiai išsiplėtė cukrinių runkelių, daržovių, pašarinių šakniavaisių ir daugiamečių žolių pasėliai. Pirmais penkmečio metais Tarybų Lietuvos laukuose prinoko puikus derlius. Palyginus su 1945 metais pakilo derlingumas: linų pluošto — 16 nuoš., cukrinių runkelių —4,4 nuoš., pašarinių šakniavaisių — 7,1 nuoš.

Žymiai padidėjo gyvulių skaičius. Kaime lyis daugiau autoriteto įgyja žemės ūkio kooperacija, kurios narių skaičius per pracitus metus išaugo dvigubai. Praėjusiais metais respublikos darbo valstiečiai ne tik bilku įvykdė duonos pristatymus valstybei, bet davė virš ūm plano dar milijoną pūdų grūdų.

Rimtų pasiekimų yra ir kultūros srityje. Buvo atstatytas ir išplėstas mokyklų ir aukštojo mokslo įstaigų tinklas. Besimokančių skaičius žymiai pražoko prieškarinį lygį. Vėl pradėjo veikti Lietuvos TSR Mokslų Akademija. Buvo atidaryti naujų teatrai, knygynai, klubai — skaityklos.

Pasiaukojantis lietuvių liaudies darbas vykdant penkmečio planą Tarybų Sąjungos vyriausybės aukštai įvertintas. Už pasiektus laimėjimus vystant pramonę, žemės ūkį, kultūrą ir meną, Tarybų Sąjungos ordinais ir medaliais apdovanoti 668 geriausieji mūsų respublikos sūnūs ir dukters.

Remdamiesi pirmųjų penkmečio metų pasiekimais Lietuvos TSR darbo žmonės čemėsi vykdyti 1947 metų planą.

Pirmą kartą šiais metais Lietuvos TSR biudžetas viršija milijardą rublių. Palyginus praeitais metais jis išaugo 40,2 nuoš. Didelės investijos į respublikos liaudies ūkį liudija apie tuos milžiniškus darbus, kuriuos teks įveikti Lietuvos liaudžiai antrais penkmečio metais.

Bendri respublikos liaudies ūkio asignavimai sudaro 202 milijonų rublių. Šiais metais turi pradėti veikti tokios įmonės kaip "Žalgirio" staklių gamybos fabrikas, "Elfos" elektro-motorų gamykla, fosfatinių trąšų gamykla, pilnu pajėgumu pradės dirbti didžiausias Lietuvoje tekstilės fabrikas "Trinyčiai" ir daugelis kitų. Bendroji pramonės gamyba, palyginus su 1946 metais, išaugs 40 nuoš.

Respublikos statybos medžiagų poreikiams aprūpinti užplanuota pastatyti cemento gamykla, paleisti į darbą kalkių gamykla, padidinti plytų, čerpių, langams stiklo gamyba. Respublikos kuro bei energetikos bazei išvystyti bus toliau didinama durpių gamyba ir pastatytos bei paleistos į darbą naujos galingos elektrinės.

Lengvoji ir tekstilės pramonė, palyginus su 1946 metais, duos 50 nuoš. gamybos daugiau. Medvilnės audinių gamyba numatoma išauginti 6 kartus, o vilnonės medžiagos gamyba padidės 140 nuoš., odinės avalynės — 66 nuoš.

Žemės ūkio srity šiais metais numatomas tolesnis pasėlių plotų praplėtimas (padidės 174 tūkstančių ha), visų kultūrų derlingumo pakėlimas, pirmoje eilėje, grūdinių, cukrinių runkelių. Numatoma, kad galvijų skaičius pasieks 775 tūkstančių, arklių — 445 tūkstančių, kiaulių 400 tūkstančių. Žymiai išaugs šiais metais ir, kaip galima, bus sutvirtinti esantieji krašte MTS, taryboniai ūkiai ir žemės ūkio kooperacija, kuri yra svarbus veiksnys Lietuvos TSR žemės ūkiui pakelti bei plačiausiųjų valstiečių masių gerbuviui užtikrinti.

Pirmieji žingsniai vystant žemės ūkio kooperacija, jau padaryti. Daugelis kooperatinių draugijų turi pasiekę gražių darbo rezultatų. Jau dabar respublikoj esama daugiau kaip 72 tūkstančiai darbo valstiečių ūkių, susijungusių į kooperatyvus.

Antrais penkmečio metais numatyti dideli asignavimai kultūros bei sveikatos apsaugos įstaigų statybai. Auga mokslo ir vidurinių mokyklose. Lietuvos TSR studentų skaičius dvigubai didesnis negu prieš karą. Atidaromos naujos sveikatos apsaugos įstaigos, statomi naujo teatrai, klubai, kultūros rūmai.

Su didžiausiu drasios pakilimu Lietuvos darbo žmonės ėmė vykdyti stalininio penkmečio antrųjų metų planą. Jau pirmieji šių metų mėnesiai atžymėti stambiais laimėjimais visose liaudies ūkio srityse.

Antai 1947 m. vasario mėnesį Lietuvos TSR visos pramonės bendroji gamyba pralenkė praėjusių metų vasario mėnesio gamybą 43,8 nuoš. Prieš terminą įvykdė pirmoje ketvirčio planą fabrikų — "Ūdra", "Žibutė", "Skarda", "Zefiras" ir "Apavas" kolektyvai, kurie nenori tenkintis pasenusiomis normomis bei metodais ir sukuria visas sąlygas sparčiai žengti į naujus laimėjimus.

Mūsų gimtinės darbo žmonės, sutikdami Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 30 metines, pasistatė uždavinį pirm laiko įvykdyti šių metų planą, ir nėra abejonės, kad šis uždavinys bus įvykdytas.

Laiminga Grįžus į Tėvynę

P. Šumaitis

1944 metų šaltomis vasario mėnesio dienomis Kauno Hiosios gimnazijos 7 klasės mokinė Danutė Dineikaitė ir jos draugės Nijolė Petrauskaitė, Gražina Doskytė, Aldona Kražickaitė, Regina Petkaitė ir kitos, atsisakiusios mokytis vokiečių kalbos, buvo išvežtos Vokietijon.

Ir štai, specialūs su bakenkreicais vagonai riedėjo nežinomu keliu. Kiekvienas galvojo apie savo gimtąjį miestą, mylimus tėvus, draugus, prisimindamas tą laisvą gyvenimą, kurį jiems buvo suteikusi tarybinė valdžia prieš davinių ir mušimais.

Ilgokai vilkome mes šitokią pasigailėtiną būsenę.

Pirmas šyptelėjimas suspindo mūsų veiduose tuomet, kai mes sužinojome apie Vilniaus ir Kauno išvadavimą. . .

O toliau. . . toliau tarybiniai kariai šturmu paėmė fašistinį lizdą — Berlyną. Tačiau mums nepasisekė susitikti su tarybiniais kariais. . . mes atsidūrėme anglų okupuotoje zonoje. Ne tik lietuviai, bet taip pat ir estai, latviai, galvojo, jog greit pateks Tėvynėn.

Tačiau laukimas nepasitvirtino. Mus suskirstė pagal tautybes ir perkėlė į kitus lagerius.

. . . Pirmais mėnesiais mums žadėjo, kad greit leis vykti pas tėvus, bet vėliau, iš lagerio pareigūnų, vis dažniau ir dažniau tekdavo išgirsti žodžius: "palaukite", "nesiskubinkite", "suspėsite" ir t.t., kurie pagaliau virto antisovietiškais šmeižtais.

Vakarais jaunuoliai ir mergaitės paslapčia rinkdavosi į kurį nors kambarį ir dalinosi savo mintimis, prisiminimais apie Tėvynę. Šalininkų grįžti Tėvynėn iš pradžių buvo nedaug, bet vėliau jų skaičius sparčiai didėjo. Tačiau mūsų tarpe atsirado silpnavalių, netgi ir aršių tarybinės santvarkos priešų, kurie aktyviai agitavo prieš grįžimą Tėvynėn.

Skundimas, sekimas, nusiklausymas — tapo pagrindine tų žmonių specialybe.

Kartą, kai mes kalbėjomės, į mūsų kambarį įsiveržė lagerio komendantas.

— Ką jūs čia veikiate, ponai? Išsiskirstykite! — sušuko lagerio komendantas.

Jeigu žmogus kuriam nors mieste paliks bent dalelytę savo širdies, tai tas miestas trauks jį prie savęs visą jo gyvenimą. Gi mes visi gimėm, gyvenom ir mokėmės Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje, dirbome toje žemėje, kurią prieš karą davė mūsų tėvams Tarybų valdžia. Mes tvirtai nutarėm grįžti Tėvynėn.

Sunku įsivaizduoti kiek kartų žmonės vaikščiojo pas komendantą, kad dasimušti jo priėmimo. Ir jeigu atskiriems asmenims pavykdavo patekti pas jį, tai jie išgirsdavo visuomet vieną ir tą patį atsakymą: "palaukite — mes jus sugrąžinsime Tėvynei pralobusiais žmonėmis". Toliau sekdavo dideli pažadai. . .

Tačiau, po kelių pareiškimų ir primygtinų prašymų, man pasisekė išgauti dokumentus vykti Kaunan. Aš išvykau tik su tuo, kuo buvau apsirengusi. Supratau, jog visi komendanto pažadai — išpūstos frazės.

Grįždama namo galvojau: Nuo ko pradėti? Kaip laikytis? Kaip aš gyvensiu? Galvoje sukosi įvairios mintys. Prisiminimai apie tėvus, gimines ir draugus pynėsi su sakiniais, kuriuos kalte kaldavo mums lageryje: "Lietuvoje badas, sučnimai, trėmimai, stoka tvarkos". . .

Tačiau grįžusi į gimtąjį miestą, Kauno gyvenimas pralenkė visus mano lūkesčius. Ėjau aš puikiausiu Stalino prospektu, perėjau Vytauto parką. Vokiečių išverstų medžių vietoje žaliavo jauni beržai, pušys, eglės. Prieš mano akis plaukė veidai žmonių, kurių atkaklaus kūrybinio darbo, įkvėpimų dėka Lietuvos liaudis žengia naujan gyvenimą, prie naujų liaudies laimėjimų visose respublikos ūkio srityse.

Ant suolelių sėdi jaunuoliai ir mergaitės, skaito knygas, o netoliese žaidžia vaikai. Dabar pas studentus ir moksleivius vasaros atostogos. Danutė prisiminė, kaip okupacijos metu vokiškieji grobikai uždarė Kauno aukštąsias mokyklas, išvaikė profesorių kolektyvą. Ji taip pat prisiminė, kaip jos draugių broliai ir seserys slapta eidavo pas profesorius į butus laikyti egzaminą. O dabar aukštosiose mokyklose mokosi darbininkų, tarnautojų ir valstiečių vaikai — visi tie, kurie troškės mokytis.

. . . Tame name, kur gyveno Danutė, ji savo tėvų nesurado. Vokiečių okupacijos metu jie dingo be žinios.

Kas daryti? Pas ką kreipsi?

(Nukelta ant 6 puslp.)

Lietuvis Barberis
STAG BARBER SHOP
640 Main St., Winnipeg
Puikiai Darbą Atlieku ir Skubus Patarnavimas,
Pagal Asmens Pareikavimo.
Kviečiu Persitikrinti
P. Motiejunas, Savininkas

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMĖJ!
STOKITE Į
Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugiją
Kapitalas $19,000.00
Turi 11 Kuopų Kanadoje
Pašalpoms Išmokėta Virš $35.000
Pašalpos Moka: $3.25, $6.50 ir $10.00 į Savaitę
Pomirtinės Moka: $80.00, $120.00 ir $160.00
Duokliės: 35 ct. Iki $1.10 į Mėnesį.
Dėl Informacijų Kreipkitės:
J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

A. NOVIKOVAS—PRIBOJUS VERTĖ K. BARTKUS

Prie Tolimų Krantų

(Tęsinys)

Išsikėlusi įgula su nuostaba žiūrėjo į besiartinantį prie jų keistai apsirengusį žmogų. Ypatingai visus stebino paukštiškas to aukšto ir gauruoto kumpanosio senio plunksnuotumas. Jis dėvėjo paukščių odelių kelnes, ant kojų — batus iš jūros liūtų stemplių. Greita ir lengva eisena jis ėjo prie jūrininkų, žiūrėdamas į juos juodomis akimis, kurių žaidžiantis blizgėjimas labai gyvino jo barzduotą, tipingo pietiečio veidą.

— Tur būt, čerkesas. Kaip jis čia pateko? — tyliai prašneko jūrininkas Kučerenko.

Senis maloniai pasisveikino su įgula, nusišypsojo ir paskubomis, kaukazietišku akcentu, prabilo:

— Mačiau, kaip šliaužėte į krantą. Spėliojau, spėliojau, galvojau — tai ir yra. Mūsų jūrininkai, sužeisti. Žinoma, prie Cusimos sužaloti. Pusantro mėnesio praėjo, o jūs vis plaukėte. Kaip tai valtimi iš ten jūs galėjote čia prisikasti? Nuostabu?

— Apie kokią Cusimą jūs kalbate? — paklausė vadas.

— O kaip gi! Juk Cusimos mūšyje jūs buvote? Sako — baisus dalykas buvo!

— Su mumis atsitiko blogiau negu mūšyje. Vos gyvi išlikome. O tu, dėde, greičiau pasakyk mums, ar negirdėjai ko nors apie mūsų eskadrą.

Visos kelionės metu tas klausimas kankino įgulą. Ir dabar, laukdami atsakymo, jūrininkai įtemptai žiūrėjo į senį. O jis išplėtęs akis žvalgėsi į jam nepažįstamus žmones. Labai įtartinas buvo jų liesumas — oda ir kaulai jūreiviškoje uniformoje. Iš to, kad kai kurie jų išspogino į jį kartligiškai blizgančias akis, o kiti apmirė sustingusiose pozose su pravirom burnom mirtinai išbalusiuose, nešvariuose ir šeriais apaugusiuose veiduose, jie galėjo atrodyti jam bepročiais. Bet čia pat, lyg kužką suvokęs, senis palingavo žila galva ir prašneko:

— Ė-hė, tai jūs, matyt, nieko nežinote. O juk didelis jūros mūšis buvo prie Cusimos. Mūšiškiai sumušti. Du admirolai — Rožestvenskis ir Nebogatovas — nelaisvėje. Tiktai trys laivai pasiekė Vladivostoką. Mūsų žmonių daug žuvo. Pradžioje niekas netikėjo. Paskui jau laikraščiuose perskaitė.

Ši baisi žinia pritrenkė jūrininkus. Jie ilgai tylėjo iš sukrėtimo nepajėgdami ištarti žodžio. Atsipeikėję nuo pirmo įspūdžio, jūrininkai pradėjo klausinėti mūšio smulkmenų. Antras nemažiau skaudus jiems smūgis buvo senio pranešimas, kad prieš savaitę japonai užėmė Sachaliną.

Apie save senis papasakojo, kad jis — gruzinas, politinis tremtinys. Nuo pat jaunystės jis atlikinėjo Sachaline ilgametę katorgą. Pasilikęs čia gyventi.

Vadas paskelbė įgulai savo ketinimą tuojau palikti priešo okupuotą teritoriją ir vykti į Vladivostoką. Bet iš senio sužinojo, kad japonai atėmė iš gyventojų maistą, ir apsirūpinti juo kelionei čia buvo neįmanoma. Ta aplinkybė, o taip pat nepasigailėtinai nukamuotos, sergančios įgulos išvaizda privertė jį atsisakyti savo sumanymo. Tada Tregubovas liepė išmesti iš valties šautuvus, pistoletus, o pinigus ir dokumentus pats užkasė į žemę.

Įgulos nuotaika nukrito. Nežmoniškus ir nepaprastus sunkumus iškentėję žmonės verždamiesi į tėvynę, o vietoj jos pateko tiesiai į nelaisvę. Nuo ko taip ilgai ir su tokiu atkakliumi bėgo, prie to ir atbėgo.

Vėliau jie sužinojo, kad ir pirmąją šliupką ištiko toks pat likimas. O pasilikusius Urupo saloje jūrininkus paėmė japonų laivas. Įvairiais keliais, bet visos trys jūrininkų partijos pateko į nelaisvę.

Dar prieš "Oligamijos" žuvimą rusai neteko vieno laivo. Mūšio pradžioje, gegužės 14, plaukiančėji ligoninė "Erelis" laikydamosis toliau nuo eskadros, buvo netikėtai japonų apšaudyta. Priešai nesiskaitė su tuo, kad ant jos plevėsavo raudonojo kryžiaus vėliava. Bet ir tuo reikalas dar nepasibaigė. Greitai prie jos priartino pagalbinis kreiseris "Manžu-Maru", duodamas ženklą: "sustoti". Apie 30 japonų jūrininkų, vadovaujamų rikiuotės karininko, išlipo ant "Erelio" borto. Iš komandos, lyg anksčiau būtų pasiskirstę pareigomis, jie greitai užėmė visus laivo skyrius.

"Erelio" vado 2-ro rango kapitono Lochmatovo ir vyriausio gydytojo civilinio tarėjo Multanovskio pasikalbėjime su japonų karininku dalyvavo ir buvusis "Oldgamijos" vadas su savo padėjėjais. Anglai neslėpė savo džiūgavimo matydami apsiginklavusius japonus. Pasikuždėjęs su anglų kapitonu, japonų karininkas pareiškė vadui Lochmatovui angliškai:

— Man viskas aišku. Po Raudonojo Kryžiaus vėliava jūs su gydytojais užsiimate kariškomis operacijomis. Ant jūsų borto belaisviai. Mes paimam jūsų taip vadinamą ligoninę, kaip karo grobį. Dabar aš čia vadovauju.

Plačiame karininko veide juodi įstrižų antakių galai pakilo dar aukščiau prie smilkinių, kaip aštrūs čiurlio sparnai. Japonas drąsiai apžvelgė visus akimis ir laipteliais užlipo ant tiltelio. Jo įsakymu greičio būdėlėje nuo šturvalo buvo pašalintas rusų vairininkas, o į jo vietą stojo japonas. Kai pradėjo dirbti mašina, karininkas kažką skubiai paliepė jam. Ligoninė "Erelis", sraigtais vilnydama jūrą, pasuko Japonijos pusėn. Priešas išvedė ją iš mūšio lauko, neleisdamas jai teikti medicinos pagalbos sužeistiems rusų jūrininkams.

Vyriausias gydytojas Multanovskis buvo prityręs chirurgas. Savo operaciniame punkte jis dirbdavo su ypatingu įkvėpimu. O kasdieniniame gyvenime, šalia medicinos praktikos, tas apatiškas torulis atrodė niekuo nesidomįs ir į viską žiūrįs abejingai. Bet dabar jo apvalus veidas apsidengė raudonomis dėmėmis, tartum jis kentėjo didelį širdies skausmą. Su įniršimu pažvelgęs į vadą Lochmatovą, tartum ir tas būtų kuo nors kaltas, jis per dantis iškošė:

— Belaisvius į ligoninės laivą sodinti! Na ir sugalvojo jūsų admirolo galva! Ir štai jums rezultatai.

Kapitonas Lochmatovas, aukštas ir gyslotas žmogus, buvo iš tų vadų, kurie be jokio triukšmo ir bėginėjimo puikiausiai valdo laivą. Didesnę savo gyvenimo dalį jis praleido jūroje, plaukiodamas Savanorių laivyno laivais. Bet kokią nelaimę jis pergyveno tylėdamas, niekuo neparodydamas savo skausmo. Ir dabar jo pailgame smulkių bruožų veide, papuoštame į dvi puses skelta ruda barzda, jo didelėse pilkose akyse, susvelnintose raukšlių tinklu apie jas, negalima buvo pastebėti nei nerimo, nei susijaudinimo. Į Multanovskio žodžius jis nieko neatsakė. Neišimdamas iš burnos papiroso, jis tiktai mostelėjo ranka ir, pakėlęs aukštai galvą, lygia eisena nuėjo į savo kajutę. Tas reiškė, kad reikalas nepataisomai pralaimėtas.

— Pasakykite, Jakovai Jakovlevičiau, nejaugi japonai tokie begėdžiai, kad paimtų mūsų "Erelį"? — jaudindamosi kreipėsi į Multanovskį vyresnioji gailestingoji seserų Sivers.

Žinodamas tos sesers artimus santykius su Rožestvenskiu, jis, tarsi užmiršęs žodžius, delsė atsakyti, o paskui, kreivai šypsodamas, iššovė:

— Ne, jie, tikriausiai norėdami pokylį suruošti. Ir paleis mus į visas keturias puses. O jūs, susitikusi, galėsite už tai padėkoti savo admirolui.

(Galas)

Pranešimai

Montreal, Que.

Susirinkimas

LLD 47 kuopos susirinkimas šaukiamas rugpiūčio 11 dieną, ketvirtadieni, 8 valandą vakaro, 2571 Ontario St. East.

Šis susirinkimas yra svarbus tuo, kad bus nominacijos į LLD Centro Komitetą. Taipgi bus visa eilė kitų reikalų aptarimui.

Šiame susirinkime bus ir kalbėtojas, kuris nušvies šių dienų pasaulinę padėtį.

Todėl kviečiame visus narius ir simpatikus atsilankyti. Dar neužsimokėjusius duoklių, prašome atneiti ir užsimokėti.

Valdyba

Toronto, Ont.

Tarptautinis Piknikas

Tarptautinis piknikas dėl blogo oro negalėjo įvykti ir turėjo būti nukeltas. Dabar jis įvyks rugpiūčio 17 dieną, toj pačioj vietoj, Dawes parke.

Visi Toronto ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti tame piknike.

Komitetas

Susirinkimas

Darbo Progresyvės Partijos lietuvių kliubo narių susirinkimas įvyks rugpiūčio 8 dieną, penktadienį, 8 valandą vakaro. Lietuvių svetainėje, 160 Claremont St.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami dalyvauti, nes bus svarbių reikalų.

Patikrinkit narystės knygutes, kad neatsiliktumėt su mokesčiais.

Valdyba

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpiūčio 10 dieną, 2 valandą po pietų. All Peoples Church salėj, 187 Sherman Ave. N.

Prašau visus narius ir nares nesivėluoti, atsilankyti punktualiai, nes yra visokių aptarimų. Kai visi nariai nesusirenka laiku, susidaro visokių keblumų, o ypač vasaros sezone, kada yra rengiami piknikai.

Kuop. Sekretorė J. A.

SERGA DRAUGAS TONIS TOSKY

HAMILTON. — Draugas Tonis Tosky, kuris susirgo 29 d. liepos mėn., dabar randasi General Hospital.

Draugai ir draugės prašau nuo savęs ligonį aplankykit, kam leidžia galimybės.

Dar ir Mrs. Tosky nėra visai pasveikus. Ir ji dar serga, bet draugė Tosky namie, 15 Huron St., Hamilton, Ont.

Linkiu abiems ligoniams greitos sveikatos.

J. Astyllienė

FASISTŲ TECHNIKOS KAPAI

(Atkelta nuo 3 puslp.)

šo puolimai. Čia pat mes sutinkam karį, pergyvenusį Leningrado apsupimą ir užsirūkėme.

— Neturiu apykantos šiem pabūkiam, — lėtai kalba jis, — nors ir daug mano miestas nuo jų nukentėjo. — Pabūklai nekalti. Tikrieji kaltininkai jau atsiėmė savo bausmę. O iš šitų — ranka parodė išrikiuotus tankus ir patrankas, — mes pagaminsim pulkius traktkorius, kuriais užarsime karo pėdsakus, kad neliktų jų nė ženklo.

Pro trofėjus iš Stalingrado, miesto — didvyrio kautynių, įeiname į partatus, kur sukrauta visa pagalbinė karo technikos dalis: radijas ir kitos ryšių priemonės, klausytuvai, lėktuvų "gaudytojai", įvairūs smulkūs ginklai — jų vardai, jų pavadinimai ir paskirtis žinoma tik specialistams.

Kol apžiūrėjome visą paradą, praėjo geras pusdienis. Sustojom ant Maskvos upės kranto, nuo žvirblių kalno vis dar pūtė gaivus vėjas, gailiai vaitodamas aukštai iškeltuose patrankų vamzdžiuose. Širdžiai buvo lengva, džiaugsmu spindėjo akys. Taip, visa tai — praeitis. Ir prisiminėm laikus, buvusius prieš šešetą metų. Tada jautėm, kad kažkur žiaurus fašistinis žvėris kaupia savo jėgas, ir oras buvo tvankus, o širdis pilna nerimo.

Šiandien jau viskas praeity. Kadais mirtį nešusių bombnešių paunksmėje šiandien žaidžia linksmi Maskvos vaikučiai. Visoje plačioje šalyje irgi verda kūrybinis atstatomasis darbas. Krantinėje rūko papirosą atvažiavęs sužadėtinės atlankyti Leningrado jūrininkas, ir jo budriose akyse tiek šilimos ir draugiškumo. Mes jam spaudžiam ranką, iš naujo pergyvendami atsiektos pergalės džiaugsmą.

— Už visą tai esam dėkingi jam, — sako jūreivis ir mes visi kartu, lyg susitarę, atsigrįžtam į Kremliaus pusę.

— Dėkojam Tau, Staline, — balsu ištariam, nusivožda mi kepures.

Paieškojimai

Paieškau Augusto Pukio, kilusio iš Naumiesčio, Tauragės apskrities. Prašau patį atsilieptį, arba kas žino apie jį, pranešti man jo antrašą. S. Shlakaitis, 36 Elm St. E., Suite 20, Sudbury, Ont.

Torontas turėjo labai daug ir gerų maudynių, bet didžiuma jų uždaromos. Pakraščiai labai apleisti, pilni stiklų, šiukšlių, o vanduo užterštas. Simcoe maudynės ir kitos vietos uždaromos. Sonnyside maudynės lieka geriausiomis maudynėmis.

Kaip Kunigai Veikė Su Žudytojų Gaujomis

Rašo P. Šermukšnis

Tamsiomis hitlerinės okupacijos dienomis ties lietuvių tauta pakibo didžiausias jos istorijoje pavojus. Hitleriniai grobikai buvo pasišovę išnaikinti lietuvių tautą, kolonizuoti mūsų gimtinę vokiečiais. Tomis sunkiomis dienomis lietuvių tauta drąsiai ir ryžtingai stojo į kovą prieš vokiškuosius grobikus, įnešė savo indėlį į Tarybų Sąjungos tautų kovą prieš ruduosius barbarus. Tik saujelė niekšiškų išdavikų — lietuviškai-vokiškų nacionalistų parsidavė tarnauti hitlerininkams, išdavikiškai padėjo jiems smaugti savo tautą. Tų parsidavėlių tarpe nemaža buvo ir reakcinių katalikų dvasininkų, kurie, užmiršę sąžinę ir pareigą, padėjo Votano garbintojams žudyti ir naikinti lietuvių tautą.

—o—

Per du kilometrus nuo Kauno-Zarasų plento plačiame Virintos upės slėnyje yra Kurklių miestelis. Vietos gražios, žemė derlinga, valsčius turėtai apgyventas.

Vieną pavakarį čia ir atvažiavo naujai paskirtas klebonu kunigas Telksnys.

Po poros metų naujas Kurklių klebonas ne mažiau 20 tūkonų parduodavo per metus. Dideles pinigų sumas teikė karvių pienas, kasdien ištisais bidonais statomas į vietos pieninę.

Dažnai per sekmadienius pamokslus bardamas parapijiečius už jų "nedorus darbus" klebonas ragindavo dėti pinigus bažnyčios remontui. O sudėti litai ir centai eidavo klebonijos ūkio trąšoms ir įvairiems padargams.

Katalikų veikimo centre jis grojo pirma dūdele. Vietinė šaulių organizacija jį laikė garbės pirmininku. Net ir Ukmergės apskrities tautininkų partijos pirmininkas Mažiokas nieko be Telksnio nenuspręsdavo. Tų visų partijų ir pasiau karinių organizacijų remiamas ir nuolat palaikomas Kurklių dvarininkų ir buožių Telksnys buvo laikomas besąlyginiu diktatoriumi. Augo valdžios troškimas, augo gobšumas pinigams.

—o—

Atėjo nauji laikai.

Per kelias dienas Kurkliai pasipuošė raudonomis vėliavomis. Miestelio aikštėje kasdien vyksta mitingai. Tribūnoje tie, kurių pasirodymo taip bijojo ponai.

— Šiandien mes šeimininkai šioje žemėje. Turim gant žemės. Tęgyvuoja liaudies vyriausybė, — kalba Janonių dvaro kumetis Šešplaukis.

— Šalia smetoninininkus, — plentų darbininkas pakelia sugniaužtą kumštį. Į viršų iškyla šiurpi kumščių ir galingas "valio" nuaidi oru.

Dvarai ir klebonijos nusigando liaudies triumfo. Juk pakilo vargingieji, kurie iki šiol penėjo turčius. Liaudis su raudonomis vėliavomis žengia pirmyn.

Kurkliuose jau klebonauja Katinas, Telksnio bičiulis ir draugas. Telksnys jau keleri metai Ukmergės parapijoje eina vyriausio "nuodėmių ganytojo" pareigas. Lietuvai pasiskelbus tarybine respublika, Telksnys dingo. Vieni kalbėjo, jog pabėgo į Vokietiją, kiti, kad pasislėpė.

Atėjo 1941 metų birželis. Laukuose brendo gausus derlius. Kasdien buvo matyti vis didesni nauji laimėjimai laukuose ir fabrikuose.

Ramiai tą naktį miegojo darbo žmonės. Niekas nedrumstė ramybės.

Nacių Užpuolimas

Staiga plentuose pasirodė bombų sprogimų sukelti dulkių debesiai. Pirmieji atsitraukiančios Raudonosios Armijos daliniai darbo žmonių buvo palydimi gailesčio ir nerimo pilnais žvilgsniais. Artėjo didžiausioji lietuvių tautos nelaimė.

. . . Pirmadienis, birželio 23 diena. Mūsų armijos daliniai traukiasi, plentas pilnas mašinų, pėsčių ir važiuotų žmonių. Kas kelios minutės ore pasirodo lėktuvai su svastika. Jie neša mirtį.

Buožinio Trakinių kaimo pusėje dažnai girdėti šautuvų ir kulkosvaidžių tratėjimo šūviai. Apkasuose prie vieškelio į Malėtus apsitaisę banditai nepraleidžia nieko. Šiuo keliu daugiausia važiuoja taikūs gyventojai, kurie bėga nuo vokiškosios vergijos. Žudikai, palaiminti kunigo Katino, atbėgusio čia iš Ukmergės, ir nuolat remiami vokiečių parašiutininkų, žudo kiekvieną mėginantį pravažiuoti į rytus. Trakinių kaime bėgliai sulaikomi. Iš motinų atimami maži vaikai. Vyrai ir moterys nurengiami nuogai. Girdėti klaikūs juokas ir širdį veriąs šūksmas. Girti budėliai tyčiojasi iš nepilnamečių mergaičių. Suimtieji varomi netoli kaimo prie ankščiau paruoštos duobės ir šaudomi. Grobiamas įvairus turtas, kuris čia pat dalijamas tarp gaujos narių.

Klebonas — Banditų Vadas

Klebonas Juozas Katinas organizatorius ir vyriausias "aktyvistų" štabo Trakiniuose vadas.

Tarp vis daugiau šėlstančių dvikojų galvijų ramiai vaikšto Katinas. Ant rankovės raikštis su vokiška svastika.

Per kraujo klanus ir žmonių vargą į Kurklių miestelį ir apylinkes atgarmėjo hitlerininkų gaujos.

Viršum Virintos laukų sklaidosi dūmai, rūksta degėsiai. Iš dvarų ir plačių ūkių išeina naujakuriai, išvaromi grįžusių bistramų, griaužinių ir steikūnų, atgavusių savo valią buožių. Grįžta vergija.

Pirmas okupacijos sekmadienis. Katinas šypsosi nušvitusiu veidu.

. . . Trakinių kaime sušaudyta per 500 žmonių. Banditai savo tarpe pasidalijo per 60 dviračių, didelį kiekį drabužių, kito turto.

Tomis dienomis užteko kuriam nors buožei pasakyti:

— Jis komunistas. . . — ir teisinas buvo artimiausiuose galulaukės krūmuose.

Prie Kurklių klebonijos aukštai iškelta vėliava su juodu svastikos kryžiumi. Pas kleboną nuolat lankosi įvairių laipsnių karininkai. Visi priimami išskėstomis rankomis. Girtuokliaujama, kalbama, juokiamasi.

Skirstė Nušautų Turtą

Miestelyje nuolat šaudomi žmonės. Liejasi tarybinių žmonių kraujas. Nužudytųjų turtą skirsto Juozas Katinas. Artimiausi vokiečių pagelbininkai — iš klebono rankų gauna didelius kiekius įvairių drabužių, baldų.

Kada hitleriniai okupantai buvo savo laikinų laimėjimų viršūnėje, Katinas bažnyčioje ragino tikinčiuosius padėti plėšikiškai Hitlerio kariuomenei.

Darbo liaudis pergyvena baisias dienas. Žmonės žudomi, kankinami, grūdami į kalėjimus. Kurklių gyventojai randa mirtį Trakinių kaimo, Pivonijos miško kapų duobėse. Kiekviename kaime, miestelyje ir apylinkėje liejasi nekaltas kraujas. Į Kauną, kaip vyriausi okupacinės valdžios budeliai, atvyksta Krameris, Rentelnas, Lozė. Lietuvos išdavikų priešakyje atsistoja senas vokiškas šnipas ir gestapo agentas Kubiliūnas. Jau ir vokiškame Lietuvos žemėlapyje Lietuvos vardo nesimato. Jį vokiečiai nutrynė palikdami šlykštų "Ostlando" pakaitalą. Visiškai aišku, jog vokiečiai siekia lietuvių tautos pražūties.

Tačiau Katinas iš sakyklos, vietinis buožė Biliūnas susirinkimuose, išgama Kurlinkus mokykloje rėkia:

— Visomis priemonėmis padėkime vokiečiams. Jie kuria naują Europą. . .

Ir iš tiesų! Hitlerininkai, ištikimai remiami panašių katinų, biliūnų ir kitų buožinių išperų, darbo žmonių galvomis ir ašarų upeliais kūrė "naują tvarką" Europoje.

—o—

Pivonijos šilas dreba nuo šūvių. Trata šautuvai, automatai, kulkosvaidžiai. Tik vakar geltoname smėlyje iškastos plačios duobės prisipildo šimtų žmonių lavonais. Nuo Ukmergės juda pasmerktųjų mirti kolonos. Čia vaikai, moterys, vyrai ir žilagalviai seneliai.

Žudikams vadovauja vietinis kapitalistas Deveikis, saugumo viršininkas Paškevičius, keli vokiečių karininkai eseininkų uniformomis. Pikti ir degtinės prigėrę veidai buvo kupini nematyto gyvuliškumo ir neapykantos. Kapų duobės ir žemė aplinkui nusidažė kraujumi.

Galvažudžių tarpe Kurklių buožės sunus Semaška ir policininko Kavaliausko sūnelis Antanas Kavaliauskas. Jų rankose rūksta šautuvai. Semaškos ir Kavaliausko rankos spaudžia gaidukus ir žudo žmones.

Po kelių dienų klaikių orgijų ir žvėriškų žudynių galvažudžiai grįžta į įvairias apskrities vietas. Vežimuose ryšuliai drabužių, batų, įvairių daiktų. Daug priplėšto grobio vežasi, tarp kitų ir Kavaliauskas su Semaška. Nužudytų žmonių kraujas matyti iš kiekvieno nuvilkto irabužio, apsiausto ir bato.

(Bus daugiau)

LAIMINGA GRĮŽUS Į TĖVYNĘ

(Atkelta nuo 5 puslp.)

tis dėl pagalbos? Kaimynai patarė Danutei nueiti į miesto vykdomąjį komitetą.

— Tarybų valdžia nepaliks jūsų bėdoje, padės, — taip kalbėjo visi tie, pas kuriuos ji kreipėsi patarimo.

Sekančią dieną ją priėmė vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Manžūsis. Jis įdėmiai išklausė Danutę. Jai buvo išduota vienkartinė piniginė pašalpa, surastas butas. Imtasi visų priemonių surasti Danutei darbo, pagal jos pageidavimą su tokiu išrokavimu, kad ji galėtų tęsti mokslą vakarinėje gimnazijoje suaugusiems.

Iš vykdomojo komiteto Danutė išėjo džiugia širdimi, trokšdama kuo skubiausiai pradėti dirbti ir bendroje lietuvių tautos šeimoje kurti sau puikiąją ateitį. Jai norėjosi sušukti taip, kad ją išgirstų visas pasaulis ir visi tie, kurie randasi už Lietuvos ribų:

— Draugai ir prieteliai! Aš laiminga ir džiaugiuos, kad grįžau Tėvynėn, į savo mylimą Kauną.

Pardavimui

Parduodu 150 akrų dirbamos žemės javų auginimo farmą. Farma randasi pusė mylios nuo Simcoe ežero. Vieta graži ir tinkama steigti vasarvietę. Trobėsiai geri: gyvenamas namas akmeninis devynių kambarių, viena barnė 36x90 pėdų dydžio, kita 36x46 pėdų.

Kreipkitės asmeniškai ar rašykite: O. Gaučys, 271 Indian Rd., Toronto, Ont., Telefonas: LO. 0963.

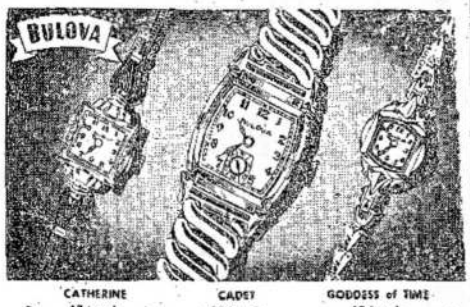

CATHERINE 17 jewels $37.50 — CADET 15 jewels $37.50 — GODDESS of TIME 17 jewels $37.50

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN St. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

FUR STORAGE

Taisome ir Permodeliuojame

Ekspertų Darbas

Žemiausia Kaina

RELIABLE FUR CO.

568 Queen St. W., Toronto

WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine FUR GARMENTS

Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed

MODERN COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES

506 Queen W. 750 Yonge

AD. 8884 RA. 8971

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių priklausė nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Telefonas: RA. 3924

Tel. AD. 1618 Šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės

Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel.: WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvės net $55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO